

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 de març del 1933

SUMARI

A un quart de sis i set minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència del senyor Companys.

Aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Vidal i Guardiola al senyor Conseller Delegat, respecte al criteri del Govern sobre qüestions de finances municipals.

Resposta del senyor Conseller Delegat, i rectificacions dels senyors Vidal i Guardiola i Pi i Sunyer.

Discussió dels arts. 9.^e i 10, refosos, de l'Estatut Interior de Catalunya.

El senyor Serra i Moret defensa el vot particular de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya als esmentats articles.

Resposta del senyor Espanya, i rectificacions dels senyors Serra i Moret i Espanya.

Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti, i resposta del senyor Andreu.

En votació nominal és rebutjat el vot particular de la Minoria d'Unió Socialista per 48 vots en contra i 5 a favor.

El senyor Ventosa i Calvell consum un torn en contra dels arts. 9.e i 10 refosos.

Resposta del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de demà.

S'aixeca la sessió a dos quarts menys cinc minuts de nou de la vetlla.

S'obre la sessió a un quart de sis i set minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Companys. Al banc roig hi ha els honorables senyors Conseller Delegat i Consellers de Justícia i Dret, Governació i Cultura.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Les finances municipals de Barcelona i un impost de l'Ajuntament d'Hospitalet

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Senyors Diputats : Havia demanat al senyor Conseller Delegat que tingués la bondat de contestar diverses preguntes que desitjava fer-li.

La principal, es refereix al criteri del Govern sobre qüestions de finances municipals, de pressupostos municipals, d'arbitris municipals, en aquest període que podríem dir-ne de transició, ja que s'ha fet una part del traspàs de serveis locals, però no s'ha aprovat encara pel Parlament de Catalunya la nova Llei municipal catalana. Concretament, motiven la pregunta dos fets : primer, el de l'aprovació, per part de l'Ajuntament de Barcelona, d'un Pressupost on hi ha alguns acords, que jo no criticaré pas ací, i que evidentment passen del límit del que la legislació vigent a Catalunya avui, mentre no se n'estableixi una altra, permet.

Com dic, no és aquest el moment ni el lloc d'entrar en una crítica del Pressupost municipal de Barcelona. És possible, probable, segur, que nosaltres haurem de parlar ací d'aquesta qüestió amb tota extensió, perquè jo no veig manera que s'eviti un debat a fons, en el qual el Parlament de Catalunya digui quin és el seu criteri respecte la possibilitat que l'Ajuntament de Barcelona, que té un Pressupost que dobla el Pressupost de tot Catalunya que nosaltres varem aprovar, respecte la possibilitat, dic, que l'Ajuntament de Barcelona, per una política financera equivocada, posi en perill totes les finances de Catalunya. Repeteixo, però, que d'això en parlarem un altre dia.

Avui, concretament, jo desitjaria que el senyor Conseller Delegat tingués l'amabilitat de dir-nos quin procediment pensa establir el Govern per tramitar el que és indispensable, o sigui una autorització perquè aquestes extralimitacions de l'Ajuntament de Barcelona — dic extralimitacions en relació a la legislació vigent — siguin degudament autoritzades. Parlaré, en primer terme, i sobretot, d'una sèrie d'impostos o d'arbitris que van més enllà dels màxims permesos per la Llei vigent a Catalunya, mentre, és clar, no se'n faci una altra; i parlaré, també, de l'acord pres, almenys precipitadament — i dic precipitadament per no usar una altra paraula — de suspendre l'amortització de part del Deute municipal. I aquesta pregunta és, al meu entendre, tant més urgent i indispensable, que fa que s'hagi

de conèixer el criteri del Govern, per quan hem llegit a la premsa unes declaracions del senyor Conseller Delegat, que jo tradueixo de *La Vanguardia*, que diuen : «El senyor Pi i Sunyer diu que va donar una impressió de confiança respecte als resultats de l'ajornament per cinc anys en l'amortització dels títols dels emprèstits, que figuren en el Pressupost aprovat per l'Ajuntament de Barcelona.» En altres paraules, vol dir això que un acord evidentment il·legal, que un acord antijurídic, que un acord que escapa a les facultats de l'Ajuntament de Barcelona dintre de la legislació vigent, abans que la Cambra n'hagi tingut coneixement per part del Govern de Catalunya, és ja aprovat i gairebé recomanat, com es desprèn d'aquesta declaració del senyor Conseller Delegat. Jo prego, doncs, el meu estimat amic senyor Pi i Sunyer, que tingui la bondat de dir quin és el criteri del Govern respecte a aquest problema.

I, concretament, també desitjaria que tingués la bondat de dir-nos quin és el criteri del Govern respecte a un conflicte, que de moment és molt petit, però que pot adquirir major importància, com és el sorgit a l'Ajuntament d'Hospitalet amb motiu d'un arbitri sobre els carros que no són matriculats en l'Ajuntament d'Hospitalet, i hi transitin. Si aquesta pràctica de cobrar uns drets de trànsit per usar uns camins o carrers — en aquest moment no puc dir-ho de cert — que en la major part dels casos són construïts i entretinguts per l'Estat, si aquesta costum de cobrar els corresponents drets es generalitza, ja podem fer-nos càrrec del que serà el proveïment de la ciutat de Barcelona, car els pagesos que vinguin d'un xic lluny i hagin de travessar sis o vuit pobles, en lloc de portar cols o coliflors, arribaran a Barcelona portant únicament rebuts d'arbitris. Aquest exemple no hauria d'arrelar, i sobre aquest fet, agrairia al meu amic senyor Pi i Sunyer que ens digués quin és el criteri del Govern.

També desitjaria fer una pregunta sobre quina és la tramitació que es dona a les despeses passades i presents de Cases barates; però m'ha indicat el senyor Pi i Sunyer, particularment, que havia d'adreçar-me al senyor Dencàs, que no es troba ací present. La faré, per tant, un altre dia.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Ja he indicat particularment al meu amic senyor Vidal i Guardiola, que aquesta pregunta li havia de contestar el senyor Dencàs, per evitar-li que avui fes la pregunta, i jo li hagués de contestar que la traslladaria al Conseller corresponent; de manera que he obrat per a facilitar la contestació a aquesta pregunta, sense que mai el Govern hagi de defugir les explicacions que siguin necessàries sobre el particular. I he de contestar ben clarament i concretament la seva pregunta que ha fet, i que es refereix al Departament de Finances. Sense entrar a discutir el Pressupost municipal — al qual el senyor Vidal i Guardiola, tot i dir que no el discutia, ha fet una sèrie d'apreciacions i ha iniciat la seva discussió —, jo puc assegurar al senyor Vidal i Guardiola que,

tal com ell iniciava i com ell creu, aquest assumpte podrà ésser discutit ací amb tota l'amplitud; aquell, doncs, serà el moment oportú. El règim que actualment es segueix en el que fa referència a les finances municipals, no és un règim que el Consell de la Generalitat hagi establert; és un règim que ve ja fixat i determinat per l'Estatut. En les disposicions finals transitòries de l'Estatut, es diu que quan no es legisli sobre les diferents matèries, havent-hi sempre, com sabeu, la sobirania d'aquest Parlament per a poder-hi legislar, s'aplicarà el règim vigent per les Lleis generals de la República. Nosaltres, en totes aquelles coses que eren purament de tramitació, aquelles coses en què s'han de substituir senzillament uns organismes per altres, hem dictat disposicions, que han sortit totes al *Bulletí Oficial* de la Generalitat, mitjançant les quals s'ha pogut donar eficàcia als traspassos de serveis en aquesta matèria; nosaltres, hem establert ja tots els tràmits perquè les coses que s'han de resoldre correntment, es resolguin d'acord amb la legislació vigent, que no hagin d'aturar-se i puguin continuar, com continuen, amb la diferència que, en lloc de tramitar-se per les Delegacions d'Hisenda, es tramiten en el Departament de Finances, i en les Comissaries delegades en la part delegada; de manera que la part reglamentària municipal està ja reglamentada per decrets, des del moment que només era aplicació d'uns decrets a base del traspàs de serveis. Ara, hi ha altres parts que motivaven o podien motivar, en el règim anterior, disposicions del Parlament de la República o de les Corts Constituents de la República, o bé del Ministeri de Finances. Aquestes, en virtut del traspàs d'aquests serveis, ja no pertanyen ni a les Corts Constituents ni al Ministeri de Finances, sinó que vénen directament al Govern, en el que fa referència a la part governamental, i al Parlament de Catalunya, en allò que hagi d'ésser decisió del Parlament. Entre aquestes qüestions hi ha, indubtablement, la del Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona. Ni el Govern intenta ni intentarà mai eludir un debat d'aquestes qüestions, ni tampoc el mateix Municipi de Barcelona les ha desconegut, de manera que ja d'una manera ben clara i taxativa va dir, en aprovar el seu Pressupost, que demanaria autorització al Govern de la Generalitat, perquè aquest pogués traslladar-la al Parlament, per tal que se li concedissin aquestes autoritzacions, ja que és el nostre Parlament el que les ha de concedir. Efectivament, d'acord amb aquests principis, el Govern de la Generalitat ha rebut ja la demanda oficial de l'Ajuntament de Barcelona, perquè se li concedeixin aquestes autoritzacions; i el Govern, el Consell Executiu, com és molt lògic tractant-se d'un assumpte tan important, no havia esperat que vingués aquest assumpte per a preocupar-se'n, sinó que ja havia format criteri amb anterioritat i havia indicat el que ell creia que podria portar, per iniciativa pròpia, a la resolució del Parlament, perquè aquest resolgués el que cregués convenient. Però, referent a la iniciativa del Govern, a l'aprovació d'aquestes autoritzacions, té el propòsit de portar demà, tot el més tard

demà passat, un projecte de Llei al Parlament, concedint les autoritzacions demanades per l'Ajuntament de Barcelona. De manera que el Parlament serà el que haurà de decidir, però el Govern, ja des d'aquest moment, anuncia que la iniciativa seva la portarà en data pròxima, que no serà més tard de quaranta-vuit hores, potser de vint-i-quatre. Ací es discutirà, i resta, em sembla, de manera clara i completa, contestada aquesta part de la pregunta del senyor Vidal i Guardiola.

Respecte a l'altra, de molta menys importància, el petit conflicte, diguem-ho així, de què parlava, d'allò de la ciutat d'Hospitalet, jo he de dir-li que pertany a aquella sèrie de disposicions, que se'n podrien dir reglamentàries, que s'havien pres abans, a aquelles disposicions que s'han pogut prendre per decret. Si hi ha interessos lesionats, hi ha les portes obertes reglamentàriament perquè els lesionats puguin presentar les seves al·legacions i els seus recursos, i tenen els instruments a propòsit per a resoldre els recursos quan vingui el document de la part que es cregui lesionada; el recurs serà resolt de la mateixa manera que abans els resolien els organismes de l'Estat central, i que ara resol·dran els organismes de l'Estat autònom.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Dues paraules, només. Gràcies, senyor Conseller Delegat, per la contestació categòrica a la primera pregunta. Resta ben entès que el Govern de Catalunya considerarà que els extrems principals de les novetats, que podríem dir, que figuren en el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, vindran ací, no per al nostre coneixement, sinó per a la seva aprovació.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : En absolut.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Gràcies; era aquest l'objecte de la primera pregunta.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Era el propòsit ja del Consell fer-ho així.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Quant a la segona qüestió, que segons el criteri de relativitat és ben petita, llevat pels afectats, naturalment, jo agraeixo al senyor Pi i Sunyer la seva resposta. De totes maneres, ell sap, pel càrrec que ocupa, que els interessats, que els perjudicats per l'acord com aquest a què jo m'he referit, de l'Ajuntament de Barcelona, no ja precisament perquè ignoren tota la tramitació municipal, sinó perquè no tinguin oportunitat de conèixer-la o de realitzar-la, moltes vegades necessiten que el Poder públic, retreient el cas concret d'una ensenyança global, prengui mesures i resolgui, d'una vegada, un problema tan important com aquest. Jo li he dit que a Hospitalet es cobren uns drets pels carros forasters que hi travessen.

El Sr. CASANOVES : És un dret de par-ròquia.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Senyor Casanoves, jo no conec això perfectament.

El Sr. ESPANYA : És Dret canònic.

El Sr. CASANOVES : Tota parròquia per on passa un cadàver, cobra un dret.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Jo, com que no tinc, en Dret canònic, els coneixements profunds del senyor Casanoves, no puc contestar directament; me n'assabentaré, però. Jo torno ara a repetir allò dels carros de verdures, que és una cosa prosaica, però pels interessats, molt important. Hi ha, com dic, el cas concret : la reclamació que han fet i faran els interessats. Però hi ha un problema de caràcter general : el que els Ajuntaments sàpiguen, i perquè no ho saben, s'ha de fer que se'ls pugui dir, que no és el camí per a salvar les finances municipals posar drets que dificultin la circulació de la riquesa, sobretot d'una riquesa de valor petit en relació amb el seu volum, i que podria fer que dificultés extraordinàriament el proveïment a Barcelona de fruites i verdures. De manera que hi ha el segon aspecte : el de les reclamacions. Aquests, senyors, els interessats, les víctimes, llegiran aquest debat a la premsa, i faran el que calgui; però jo crec que, a part de l'aspecte concret, hi ha el de caràcter general, i fóra interessant que els responsables, no de les finances a la Generalitat, sinó de la direcció suprema de les finances municipals de Catalunya, en una forma o altra, fessin saber a tots els Ajuntaments que no convé que s'aficionin a aquesta classe d'assumptes. Això és el que jo prego al Conseller de Finances, respecte de la segona qüestió. Perquè succeeix — i em permetrà el senyor President, ja que estic en l'ús de la paraula, uns mots només —, succeeix en matèries de tributs, que, generalment, àdhuc els contribuents més avesats, se'n donen compte tard de les coses. Jo he llegit, per exemple, el debat que hi hagué al Parlament, al qual lamento no haver pogut assistir, sobre l'impost de solars, i en els moments actuals, potser encara no saben ben bé, els qui tenen solars, què serà el que els tocarà de pagar, menys a Barcelona, que aquí consta que podrà estar fet, i no sé si quan parlarem i discutirem el Pressupost, estarà fet a Catalunya; però a Barcelona, és segur que està fet. L'amo de solars sense edificar, a Barcelona, haurà de pagar, l'any 1933, un 1/25 per 100 del valor en venda dels solars; és a dir, que la riquesa que està improductiva, per la seva definició de solars sense edificar, haurà de pagar una quantitat que és, evidentment, exagerada, i que és inusitada en aquesta classe de contribucions; pagarà un 1/2 per 100 a l'Ajuntament, pagarà un 1/2 per 100 a la Generalitat per l'any corrent, un 1/2 per 100 corresponent a l'any 30, els rebuts del qual es passen ara, i un 25 per 100 extraordinari, si el Parlament de Catalunya, cosa que no espero, aprova les noves propostes de l'Ajuntament de Barcelona. L'1/25 per 100 del valor en venda del solar és una vertadera enormitat, que no la trobareu si cerqueu antecedents ni en els països on han arribat a situacions financeres desagradables, cosa que, afortunadament, no ha vingut encara a casa nostra.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Torno a dir al senyor Vidal i Guardiola el que ja deia en la meua primera intervenció, o sigui que, després d'anunciar que es discutirà ací, tan àmpliament com sigui necessari, les autoritzacions a l'Ajuntament, no hi ha cap necessitat d'avançar el debat, sobretot quan no està d'acord amb la pregunta del senyor Vidal i Guardiola, que contestaré el dia del debat general. Respecte el cas d'Hospitalet, és un cas concret que ell mateix ha reconegut que era de petita importància, que ha de venir per reclamació. Això no vol dir que no es puguin resoldre les que tenen caràcter general. Jo mateix, com a Conseller Delegat, recordo que de la ciutat d'Hospitalet vaig intervenir en una qüestió, no per carros de verdura precisament, sinó per carros d'escombraries, per a veure de trobar una solució al conflicte entre l'Ajuntament d'Hospitalet i el de Barcelona. De manera que sempre que creiem que la nostra intervenció pot ésser avantatjosa, no solament no la regatejem, sinó que la prestarem amb entusiasme. Disposicions de caràcter massa general, quan està anunciada per a molt aviat el lliurament de la Llei municipal, perquè la discuteixi el Parlament, creiem que no tindriem autoritat per a prendre-les. De manera que aquestes disposicions de caràcter general el Parlament les ha de discutir en el seu dia, quan vingui ací la Llei municipal per a la seva discussió. *(Ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Casanoves.)*

El Sr. PRESIDENT : Continua l'ordre del dia.

Discussió dels arts. 9.e i 10 de l'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. ESPANYA : Jo pregaria al senyor President que es dignés llegir l'article tal com ha quedat ja redactat definitivament, per acord de la majoria de la Comissió.

El Sr. PRESIDENT : Doni's lectura als arts. 9.e i 10 referits.

Un Sr. SECRETARI : «Arts. 9.e i 10 refosos. — L'exercici del dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social.

La Generalitat l'empara i afirma en allò que serveixi a aquesta finalitat, i amb aquesta orientació seran aplicades les facultats que atorga a Catalunya l'Estatut.

Tota la riquesa del país està subordinada als interessos de l'economia general.

El Parlament podrà intervenir, mitjançant Lleis, en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigeixi la racionalització de la producció i els interessos col·lectius de l'economia catalana.

Palau del Parlament, 8 de març del 1933.

El Sr. ESPANYA : Aquesta és la redacció definitiva que ha donat la majoria de la Comissió.

El Sr. PRESIDENT : Hi ha un vot particular, que llegirà el senyor Secretari.

Un Sr. SECRETARI : «Refondre els arts. 9.e i 10 en el següent:

Art. 9.º El dret de propietat pública o privada es regularà per l'interès social. La Generalitat procedirà de faísó gradual i progressiva, a la socialització de la propietat privada.

La propietat privada podrà ésser expropiada o socialitzada per causa d'utilitat social, mitjançant indemnització, si no acorda el contrari el Parlament, per majoria absoluta dels Diputats possessionats de llurs càrrecs.

Les empreses de serveis públics i les explotacions que afectin l'interès de Catalunya, seran socialitzades en el més breu termini possible.

El Parlament podrà intervenir, mitjançant Lleis, en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigeixin la racionalització de la producció i els interessos col·lectius de l'economia catalana.»

(*Entra el Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

El Sr. ESPANYA: La Comissió rebutja aquest vot particular.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret, signant del vot particular.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: No és estrany que la redacció d'aquest article hagi estat bon xic laboriosa. Hi ha moltes coses que expliquen a bastament que han anat diferint la discussió d'aquest article 9.º, perquè és relativament fàcil discutir teories quan no afecten interessos. Per regla general, els homes s'atreveixen a ésser fins i tot radicals en moltes matèries quan no es debaten interessos, quan no es fereixen interessos particulars; perquè és costum de moltíssims grups polítics parlar en termes radicals de certes matèries teòriques, de certs principis completament utòpics, i de no posar mai en termes de realitat i de pràctica aquests principis quan les ocasions se'ls ofereixen.

Nosaltres, la Minoria de la Unió Socialista de Catalunya, hem sostingut en el si de la Comissió de Constitució el principi que la propietat tota havia d'ésser regulada per l'interès social, i la majoria de la Comissió ha arribat a la conclusió que la propietat, o més ben dit, el dret de propietat havia d'inspirar-se en l'interès social o l'exercici del dret de propietat. Nosaltres entenem que és excessivament vaga aquesta declaració. El que el dret de propietat s'inspi en l'interès social, permet i consent un sens fi d'interpretacions, i la més senzilla de totes és que sempre està inspirat en l'interès social; perquè aquell que detenta una propietat o aquell que té l'exercici del dret d'aquesta propietat, sempre creu que és el que en fa més bon ús i està completament convençut que les coses, en les seves mans, és on estan més bé en benefici de tots. Però entre l'individu i la societat existeix una antinòmia que no es pot resoldre sinó en termes socialitzants i socialistes. El dret de propietat, al nostre entendre, ha de regular-se per l'interès social. No existeix, a parer nostre, cap altra acceptació possible d'aquest dret. Mentre pugui demostrar, i en molts de casos és fàcil de demostrar-ho, que l'interès col·lectiu està per damunt de l'interès privat i que la utilitat que pot rendir una propietat, una pro-

prietat d'aquelles que no són fruit del treball, que no són la condensació d'un esforç personal humà, nosaltres considerem que mentre això no es demostri, la societat té un dret eminent, un dret preferent a la propietat de totes les coses i, per consegüent, sostenim el criteri que el dret de propietat ha de regular-se purament i exclusiva per l'interès social. Nosaltres, tantmateix, sostenim en aquest vot particular un principi que algú suposarà que és exclusivament nostre, perquè després d'afirmar que el dret de propietat pública o privada es regularà per l'interès social, afegim que la Generalitat procedirà de faísó gradual i progressiva a la socialització de la propietat privada. Podria acceptar-se que aquest no és un punt de vista exclusivament socialista, perquè si nosaltres encaminem la història de la propietat a través dels temps, la veurem evolucionar sempre des de l'exclusivisme privat a la utilitat social i la veiem en tots els ordres i en tots els progressos humans dirigir-se sempre a la socialització, de tal manera que considerant la propietat i particularment la propietat de la terra en la seva gènesi com a fruit de la conquesta, fruit de les lluites entre pobles o entre interessos en contrast de diferents pobles, trobem que després en el curs del temps sempre aquesta propietat evoluciona en un sentit socialitzant, en un sentit d'utilitat pública, i com més forta és la col·lectivitat, com més forta és la societat, més es considera en dret a la possessió de tot allò que és el patrimoni comú i no respecta els interessos particulars, perquè dintre de la nostra societat veiem contínuament el que no fa gaires moments deia en altres paraules un membre de la Lliga Catalana. És a dir, que les corporacions públiques, els Municipis, l'Estat i els diferents organismes de poder, es consideren amb el dret de substreure a la propietat particular tot allò que es considera necessari per al sosteniment de l'organisme col·lectiu, per al sosteniment dels interessos col·lectius. És, doncs, un principi universalment acceptat, i nosaltres darrera d'això hi veiem, naturalment, l'evolució completa de tot el sistema, perquè si avui la societat capitalista es considera ja facultada suficient per a atacar el dret de propietat d'una manera gradual i continuada, sense respecte a l'interès, al fruit, a l'abús que l'interès privat pot fer d'aquesta propietat, nosaltres hem de considerar que darrera d'aquesta determinació, que darrera d'aquesta direcció que porta la mateixa societat capitalista, hi ha el sistema socialista, que considera que la propietat tota està supeditada a l'interès social i que a la fi haurà d'estar subjecta únicament a aquest interès i en últim terme haurà d'estar sota el domini absolut i complet de la col·lectivitat.

Nosaltres diem ací «el dret de propietat pública i privada», ¡oh privada! I sembla — i no ho sembla, sinó que és cert — que nosaltres admetem una classe de propietat privada. Naturalment que nosaltres l'admetem; no solament no està renyida amb els nostres principis, sinó que està completament de ple dintre dels nostres principis l'existència d'una propietat privada. Però és l'existència d'aquella propietat que és fruit de l'esforç individual, que és fruit de l'esforç de l'home, del ciutadà

que contribueix amb el seu treball, amb el seu esforç, a la riquesa pública i que té dret a obtenir-ne un resultat i un fruit per a ell mateix. I aquesta és la propietat que nosaltres considerem inviolable, aquesta és l'única que nosaltres respectem, i aquesta és la que de cap manera, en cap moment, pot traduir-se en enemiga de la collectivitat, perquè entenem nosaltres que si capitalització, si reserva hi ha d'haver, aquesta ha d'ésser sempre social, ha d'ésser colectiva, i mai pot ésser dintre del domini particular perquè és contrària a tot principi social i a tota convivència humana.

Sostenim a més que la propietat privada podrà ésser expropiada o socialitzada per causa d'utilitat social mitjançant indemnització, si no acorda el contrari el Parlament per majoria absoluta dels Diputats possessionats de llur càrrec. I en fer aquesta afirmació, com l'anterior, se'ns ha suggerit per part dels nostres amics de l'Esquerra Republicana que nosaltres entràvem en un terreny dintre del qual no teníem facultats ni potestat, perquè el Parlament de la República havia reservat per a l'Estat i pel Parlament central la facultat d'expropiar i la facultat d'expropiar amb indemnització o sense, cosa al meu entendre completament errònia. La Constitució de la República espanyola diu, en el seu article 44, que la propietat de tota classe de béns podrà ésser objecte d'expropiació forçosa per causa d'utilitat pública mitjançant adequada indemnització, a menys que disposi altra cosa una llei aprovada pels vots de la majoria absoluta de les Corts, i que amb els mateixos requisits la propietat podrà ésser socialitzada. No diu que això sigui de competència exclusiva del Parlament de la República. Però, en canvi, l'article 11 de l'Estatut diu que correspon a la Generalitat la legislació exclusiva en matèria civil, salvant el disposat en l'article 15, número 1, de la Constitució, i l'administrativa que li estigui plenament atribuïda per aquest Estatut. No cal dir que tot el que fa referència a la propietat entra de ple en la legislació civil, i no cal que digui perquè és evident, que l'art. 15 no es merma la facultat del Parlament de la Generalitat, ni del Govern de la Generalitat, per intervenir tot el que afecta a la propietat; perquè en l'article 15 es diu que correspon a l'Estat espanyol la legislació i podrà correspondre a les regions autònomes l'execució en la mesura de la seva capacitat política, a judici de les Corts, sobre les següents matèries: legislació penal, social, mercantil, processal, etc. Vol dir, doncs, al meu entendre, i crec que no és una interpretació capciosa d'aquests texts legals, que l'Estat es reserva la facultat d'expropiar directament per a totes aquelles empreses o per totes aquelles necessitats que afectin als seus propis serveis, i que la Generalitat té el dret i la facultat d'expropiar i de determinar les normes que han de regular el dret de propietat en tot el que afecti als ciutadans de Catalunya. Per si jo no ho hagués entès bé, encara hi ha un altre article de l'Estatut que acaba d'aclarir-ho, en el qual es diu que les lleis determinaran la propietat de les regions i de l'Estat. Vol dir, doncs, que l'Estat únicament es reserva aquelles coses que pertanyen a les seves funcions pròpies, i que deixa a la Generalitat o a les regions autònomes l'exercici complet de la

legislació i de l'execució en el que fa referència al dret de propietat. Estem, doncs, crec jo, dintre d'una esfera d'acció completament nostra. Podríem nosaltres fer l'afirmació d'aquests principis sense, de cap manera, entrar en cap terreny perillós, pel que respecta a la Constitució de la República, ni tan sols pel que respecta a la llei dintre de la qual es reconeix l'Estatut de Catalunya.

Nosaltres podem dir que la propietat de Catalunya podrà o no podrà ésser socialitzada; nosaltres podem dir, i podem dir amb plena potestat, quin és el concepte que nosaltres tenim de la propietat; nosaltres podem dir si s'ha de regular per l'interès social o si s'hi ha d'inspirar. A més, està també al costat meu el fet que la Comissió Jurídica Assessora establí dintre del seu projecte de Constitució interna quelcom d'aquests principis. Per tant, no és qüestió de facultat, de si tenim o no facultats, sinó que és qüestió senzillament de si nosaltres acceptem o no els principis socialitzants. És natural que nosaltres defensem la nostra posició, perquè indubtablement nosaltres hem vingut aquí per a afirmar el dret de la societat per damunt de tot interès privat. Nosaltres tenim d'aquestes coses un concepte claríssim. És evident que nosaltres anem contra la propietat privada, contra aquella propietat privada que no sigui fruit exclusiu de l'esforç personal i individual; que nosaltres anem contra la propietat privada que representa la detenció, l'acaparament, l'ús o l'abús de riqueses que no pertanyen a l'individu, sinó que pertanyen a tota la collectivitat. I nosaltres hem de sostenir aquests principis perquè sabem d'una manera certa que la societat evoluciona en aquest sentit, evoluciona no ràpidament, perquè aquestes evolucions no són mai ràpides, sinó que són fruit d'una revolució. Però així i tot, nosaltres podem dir que en els països més conservadors, que en els països més aferrats a la tradició, l'evolució es fa en el sentit socialista, i a tot arreu cada dia s'afirmen més i més els principis socialistes en el sentit que jo he afirmat avui, és a dir, en el sentit de creure que la societat té el domini eminent de totes les coses quan no representen el que ja he dit abans i el que segueixo afirmant, el fruit de l'esforç personal.

Nosaltres sostenim aquest vot particular; l'Esquerra Republicana no ha acceptat avui els nostres principis perquè no es sent socialista. No té, naturalment, cap obligació l'Esquerra Republicana de Catalunya de sentir-se socialista, però sí ha de recordar l'Esquerra Republicana que les masses que té darrera dels seus representants palpiten amb els nostres mateixos batecs, tenen els nostres mateixos anhels, cerquen la mateixa finalitat i tenen els mateixos propòsits. Nosaltres sabem que tot el poble treballador desitja una renovació completa del sistema de propietat; el poble treballador de Catalunya i el poble treballador de tot el món. La revolució s'està fent, la revolució s'està fent ací i a tot arreu. El dret de propietat evoluciona constantment i no tindriem que viure molts anys perquè vegéssim transformar radicalment en aquest concepte el dret de propietat, puix que a tot arreu aquests principis preponderen i a tot arreu aquests principis són més universalment acceptats. Jo voldria que els nostres amics d'Esquerra Republicana meditessin sobre la transcendència del debat d'avui, que vegessin i comprenguessin la necessitat d'acceptar el nostre vot particular, perquè no és una afirmació platònica la que nosaltres fem, sinó

l'orientació que hauran de tenir totes les nostres lleis i tota l'execució d'aquelles lleis que ens estan confiades.

Nosaltres hem de dirigir l'economia; nosaltres hem de dirigir tot l'esforç social vers la plenitud de la possessió de totes les coses. Nosaltres cada dia més hem d'insistir perquè tots els serveis públics, perquè tot el que és de domini i d'utilitat pública, sigui socialitzat. Nosaltres sabem que aquest és el camí que indubtablement tindrà que seguir aquest dret; l'evolució és iniciada i és marcada, i nosaltres no voldríem que Esquerra Republicana de Catalunya, que la majoria liberal, que la majoria radical — podríem dir-ho així en altres conceptes — que avui té aquest Parlament, volgués girar-se d'esquena a allò que és més fonamental de tot; la propietat és l'eix de totes les coses; l'economia és la que dirigeix a la llarga totes les accions de tots els homes. Nosaltres som fills de fets econòmics; nosaltres no som més que el resultat de situacions econòmiques que gradualment evolucionen i elles mateixes permeten dintre de la nostra mentalitat, principis nous, noves solucions per a tots els problemes, i per consegüent nosaltres voldríem que aquests homes amics nostres, plens de bona voluntat, acceptessin avui aquesta afirmació, perquè aquesta afirmació tingués tota la transcendència que ha de tenir i tota la virtualitat que ha de tenir en aquests moments en què comença per a Catalunya una nova vida; que són importantíssims, perquè si Catalunya hagués de reanudar la seva vida pública, colectiva, si Catalunya hagués de néixer novament com a collectivitat i hagués de regir-se amb els principis antics, hagués d'inspirar-se únicament en les tradicions sense comptar que aquestes tradicions tenien un valor en cada època, però que en cada època, igualment que avui, anaven evolucionant vers les mateixes direccions que nosaltres propugnem, aleshores Catalunya seria defraudada, i nosaltres hem de voler que Catalunya senti en aquests moments més que tot el sentit del passat, totes les palpitations de l'esdevenidor; més que les idees i la interpretació reaccionària de totes aquestes idees passades, que senti l'oreig de les noves orientacions universals, i sapigués veure en els moments nous de la seva existència un esdevenidor de pau, un esdevenidor de justícia i, sobretot, un esdevenidor d'igualtat que els catalans s'han guanyat amb el seu esforç, i sobretot s'ho han guanyat aquests treballadors, tota aquesta gent laboriosa, tota aquesta gent que ha produït aquí una riquesa que no està en les seves mans, sinó que està en les mans d'uns pocs; perquè algun dia sabessin aquests que han treballat i han produït a través dels temps en la nostra Catalunya, que no havia estat en debades el seu esforç, que l'esforç que feien era realment per a la collectivitat catalana, que no era per a uns quants privilegiats; que el catalanisme que se'n ha predicat, i que sempre hem sentit, ha estat sols a favor d'uns quants catalans. Nosaltres estem aquí per a defensar una altra classe de catalanisme, aquest catalanisme que vol que tots els catalans dintre de Catalunya trobin una satisfacció constant per a tots llurs esforços, i sapiguen que quan treballen per a la collectivitat poden esperar la justa recompensa, la justa remuneració de llur esforç.

Jo confio que els nostres amics encara reaccionaran i voldran sumar-se a aquest vot particular, que en realitat és més fonamental i té molta més

transcendència que totes les altres coses que podem discutir en aquesta Constitució interior del nostre país. (*Aplaudiments en la Majoria d'Unió Socialista.*)

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula, per la Comissió, el senyor Espanya.

El Sr. ESPANYA: Senyors Diputats. L'Esquerra Republicana de Catalunya dona a aquest problema del règim de propietat tota la importància que té, tota la importància a què feia referència el senyor Serra i Moret, i la prova d'això ha estat la laboriositat d'aquesta redacció. La prova està en què la Comissió s'ha reunit diverses vegades, que els membres de la Majoria d'Esquerra, que formen part d'aquesta Comissió, han canviat impressions entre ells i amb membres del Govern per a arribar a la redacció definitiva d'aquest article, i no semblava per les paraules que ha dit el senyor Serra i Moret, no semblava sinó que avui hi ha una gran divergència, una antítesi entre el punt de vista sostingut per la Unió Socialista i el punt de vista que es manté per la Majoria de l'Esquerra en l'article que s'ha llegit, i no és això.

El Sr. COMORERA: Sí que és això.

El Sr. ESPANYA: Perquè jo he de fer observar al senyor Comorera, que m'interompeu, que hi han uns quants punts d'absoluta conformitat entre l'article tal com està redactat, i l'esmena de la Unió Socialista, i aquests punts de conformitat són, precisament, els essencials, els essencials que es refereixen a aquest punt que discutim, perquè nosaltres afirmem i diem que l'exercici del dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social.

No creiem que hi hagi molta diferència entre aquesta expressió que figura en l'article i l'expressió que proposen els senyors Diputats de la Unió Socialista de Catalunya. Creiem que quan aquest article diu que el dret de la propietat pública i privada es regularà per l'interès social, en definitiva és el mateix, majorment quan en el nostre articulat es diu a més que la Generalitat l'empararà i afermarà en allò que serveixi a aquesta finalitat. Jo asseguro que amb aquest ideari estan consignades les facultats que atorga a Catalunya l'Estatut. I que tot el règim de propietat i totes les lleis civils que es dictin a Catalunya en aquesta matèria, s'inspiraran en l'interès social, o sigui que avantposen l'interès social a l'interès privat. I això és anar d'acord amb aquesta conclusió del dret de propietat a què es referia el senyor Serra i Moret. Amb això estem absolutament conformes. Però tingui's en compte que nosaltres, ja ho deia ahir eloqüentment el senyor Rovira i Virgili, no som un partit de classe, però sí un partit obert a totes les inquietuds socials; i nosaltres, que sabem i veiem les característiques d'aquest moment històric que està travessant el món i que reconeixem que el dret de propietat ha evolucionat intensament; nosaltres, que sentim aquesta evolució, hem volgut dir que no hi ha dret de propietat absolut ni tan sols limitat, sinó que el dret de propietat ha d'ésser condicionat als interessos socials.

El Sr. COMORERA: Això ja ho diu la Lliga.

El Sr. ESPANYA: Millor si ho diu. Així ja he contestat, però ja ho diran ells, puix que no creiem que siguin VV. SS. els definidors de la Lliga.

Hi ha un altre punt de coincidència; i precisament aquest punt de coincidència hem de fer-lo remarcar. Nosaltres hem acceptat una suggerència de la Unió Socialista; l'hem acceptat perquè estava de conformitat amb els nostres principis. Aquesta suggerència es refereix al fet que el Parlament podrà intervenir mitjançant lleis a l'explotació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigeixi la socialització de la producció. I això demostra que no estem molt lluny, que no hi ha gran disparitat entre el criteri de les VV. SS. i el criteri de l'Esquerra. Però encara que nosaltres acceptem aquest punt i coincidim amb l'esperit de l'esmena de la Unió Socialista a la qual acabo de referir-me, hi ha una diferència, al menys aparent, encara que, en realitat, la divergència no és real en definitiva. Existeix divergència en quant a criteri, en quant a la doctrina, però en definitiva no hem dubtat a subscriure la part de l'esmena que diu que la propietat privada podrà ésser expropiada o socialitzada per causes d'utilitat social mitjançant indemnització, si no acorda el contrari el Parlament per majoria absoluta dels Diputats possessionats de llurs càrrecs. Hi ha un altre punt, aquell que es refereix a la socialització de les empreses públiques de Catalunya en el qual també estem d'acord. Però jo he de fer observar al senyor Serra i Moret que ens està vedat entrar en aquest punt.

El Sr. COMORERA: No.

El Sr. ESPANYA: Sí. Nosaltres tenim matèria pròpia i en aquesta matèria pròpia tenim sobirania pròpia que ens ha estat concedida per la Constitució de la República votada per les lleis constituents. I en això, que és matèria pròpia i sobirania pròpia, nosaltres podem acordar tot allò que el Parlament de Catalunya entengui convenient. Però en això ens està vedat perquè és matèria que les Corts Constituents han reservat per al Parlament de la República, i nosaltres no podem entrar en definicions i en acords respecte aquestes matèries que no ens són pròpies. Vegi's com en l'article 5.º de l'Estatut, en el seu títol II, es diu: «Atribucions de la Generalitat de Catalunya. De conformitat amb allò que preveu l'article 15 de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries.» Per això nosaltres no tenim altres atribucions que les d'executar; no tenim facultats legislatives sobre aquestes matèries perquè aquestes facultats de legislació se les ha reservat l'Estat per les matèries que s'enumeren en el títol II de l'article 5.º. I en un dels apartats es diu que estaran subjectes a expropiació; i en un altre es parla de la socialització de la riquesa territorial de les empreses econòmiques. No és, doncs, enemiga l'Esquerra Republicana de Catalunya d'aquest principi socialitzant. Però el fet que aquest principi no figuri en el nostre Estatut, ¿vol que en siguem enemics? No, el cert és que nosaltres creiem que ens hem de limitar a les matèries que s'han atribuït facultats legislatives i aquelles en què no tenim aquesta facultat no hi podem entrar. Però repeteixo que això no vol dir que nosaltres siguem enemics, i la prova de què no en som és que els principis socialitzants

els ha admès sempre l'Esquerra i també n'és bona prova el fet que aquell article de la Constitució de la República espanyola va ésser votat unànimement per tots els Diputats de l'Esquerra; el senyor Serra i Moret, que és Diputat a les Corts Constituents, segurament que és un testimoni de major percepció per a acceptar això que diem.

Nosaltres no som un partit que cregui o vulgui que la propietat ha de mantenir-se sempre privada, però nosaltres no som socialistes, no som un partit de classe. Nosaltres admetem la propietat tal com aquí es diu. No tenim un dogmatisme socialista, per dir-ho així, que ens porti a la convicció que la propietat ha d'ésser socialitzada, ni pausadament ni gradualment. Creiem que els fets socials s'encarregaran ells mateixos moltes vegades de resoldre aquesta qüestió, i per aquesta raó volem deixar la porta oberta perquè trobin una major flexibilitat aquests fets socials. I creiem convenient dir que no som antisocialistes. Nosaltres admetem la propietat col·lectiva en molts casos; però també som partidaris de la propietat individual (*El senyor Comorera fa unes interrupcions que no es perceben.*), perquè la propietat privada moltes vegades, i de manera especial a Catalunya, no sempre ha estat ni és un instrument d'explotació, senyor Comorera. La propietat privada no sempre és un instrument d'explotació, sinó que moltes vegades és un instrument d'alliberació, un instrument d'independència econòmica; i la majoria dels pagesos catalans tenen la seva propietat guanyada pel seu treball i esforç. (*Mostres d'aprovació en la Minoria de la Lliga Catalana.*)

El Sr. COMORERA: (*assenyalant la Minoria de la Lliga Catalana*): Mireu la resposta.

El Sr. ESPANYA: Fins el senyor Serra i Moret, precisament, feia una excepció d'aquesta propietat.

El Sr. COMORERA: Això és una altra cosa.

El Sr. ESPANYA: La propietat nascuda del treball mereix el respecte de tots. I jo he de dir al senyor Comorera i fins cridar en aquest aspecte l'atenció de tots els senyors Diputats, que inclús en països com Rússia, on el Govern és comunista, no s'ha pogut acabar normalment amb la propietat privada.

El Sr. FRONJOSÀ: Això no vol dir res.

El Sr. ESPANYA: Això demostra la gran força que té la propietat privada. Però, a més, tingui's en compte que la llei del materialisme històric ha tingut una gran força, perquè així com veiem la concentració dels capitals en poques mans, en molts casos en ordre a la propietat de la terra, ha augmentat molt el nombre de propietaris; i per consegüent, tot el que sigui propietat guanyada pel treball, propietat guanyada pel que la posseeix, sense explotació de cap gènere, és propietat que s'ha de respectar, i això és el que ve a dir l'article que estem discutint, quant en ell es diu que el dret de propietat s'ha d'inspirar en l'interès social. I aquesta propietat de la terra adquirida d'aquesta manera i exercida en la forma que aquí es diu inspirada en l'interès social, ¿no mereix precisament tota la protecció i tot l'empay? Nosaltres creiem que si VV. SS. estessin al front del Govern també dirien així, perquè des de l'oposició és cosa molt fàcil dir i prometre el que

en definitiva no es pot complir. Si les VV. SS. estessin al front del Govern, segurament faríeu com nosaltres; i bona prova és que són diversos els països governats pels socialistes i el Govern té molta cura d'emparar aquest dret de propietat en aquesta forma. Consta que nosaltres no sentim cap dogmatisme.

Un Sr. DIPUTAT socialista: Sentiu por.

El Sr. ESPANYA: Nosaltres deixem la porta oberta a les transformacions socials, encara que no sabem com es resoldrà en definitiva el problema social; però volem deixar la porta oberta als fets socials, perquè aquests per si mateixos vagin imposant els fets sense que nosaltres els imposablem amb un criteri dogmàtic.

De manera que, en definitiva, la diferència existent entre VV. SS. i nosaltres, és que nosaltres en aquest article, no parlem de socialització ni d'expropiació, però no tenim inconvenient en acceptar això en l'article 17 del nostre articulat, en el que es refereix a què nosaltres garantim el compliment de totes les lleis de socialització i d'expropiació que dicti el Parlament de la República; i com que la facultat és del dit Parlament i l'execució correspon a nosaltres, tinguin la seguretat els senyors de la Unió Socialista que en l'execució de les lleis nosaltres complirem amb tota lleialtat i amb tota fidelitat. Res més.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Per a rectificar, té la paraula el senyor Serra i Moret.

El Sr. SERRA I MORET: Insisteixo en creure que esteu equivocats respecte al que diuen la Constitució i l'Estatut. Si la Generalitat té facultats de legislar en matèria civil, té indubtablement la facultat d'expropiar i la de regular el dret de propietat en totes les seves fases; i estic plenament convençut que tant la Constitució com l'Estatut no es refereixen a altra cosa que a aquelles funcions que directament ha de dictar l'Estat pel territori de Catalunya per a complir els fins propis i que no tenen res a veure amb la legislació general de Catalunya, que en aquesta matèria està conferida a la Generalitat. Per consegüent, crec que el Parlament català té plena facultat per a dir si té facultats per a expropiar i en quina forma ha de fer-ho si vol expropiar. A més crec que si la Comissió Jurídica va obrar d'aquesta manera, tenim nosaltres en això un precedent notable, perquè hem de creure que la Comissió Jurídica era un organisme constituït per persones tècniques i competents que havia d'il·luminar els Diputats en referència a aquelles coses que podien ells dirimir. Estic plenament convençut que nosaltres tenim facultats per a això. Solament hem de discutir si hem de dir-ho o no. I si en la Constitució de la República espanyola es diu que per causa d'utilitat social o per transformar la propietat, socialitzar-la, l'Estat té el dret d'expropiar la propietat privada, crec que nosaltres no cometem cap excés repetint aquests mateixos termes, i crec que nosaltres estem facultats per a fer-ho i crec que hauríem de fer-ho perquè d'altra manera Catalunya, com a personalitat jurídica i com a organisme col·lectiu, es posa en peu d'inferioritat respecte a la col·lectivitat espanyola. Crec que nosaltres estem man-

cant al que nosaltres mateixos esperem de nosaltres. Podríem fer aquesta afirmació i hem de fer-la.

(Entra el senyor Conseller d'Agricultura i Economia.)

Pel demés, és clar que hi han alguns punts de coincidència entre el dictamen de la Majoria i el nostre vot particular. Com podríem evitar-ho? És evident que tenim molts punts de coincidència i que en aquests punts anem en la mateixa direcció. Vosaltres dieu que no sou dogmàtics, que no partiu d'un principi previ, però no n'hi ha necessitat; aquests mateixos senyors vindran amb nosaltres. (Assenyala la Minoria de la Lliga Catalana.) Estem tan segurs del pervindre que no tenim dubte respecte al que ha de passar a la humanitat, perquè tota la història s'ha desenrotllat envers uns principis i envers unes conclusions, i nosaltres no fem res més que afirmar el que la història ens dona fet, no fem més que tenir la visió del pervindre i no afirmem cap principi. Sabem de sempre que la propietat serà socialitzada i que la societat està per damunt de l'individu. El secret radica precisament aquí: que la col·lectivitat està per damunt de l'individu i que el que pertany a tots ha d'estar en mans de tots i sota l'administració de tots. I quan em deia l'amic senyor Espanya que hi havia alguns moments d'indubtable utilitat de la propietat privada, no feia més que afirmar el que jo dic amb respecte al gaudi de la propietat de la terra, però per a utilitzar-la com instrument de treball, cosa que no solament respectem sinó que volem fomentar-la. El que nosaltres volem és que tots quants tinguin ganes de treballar — que hem d'ésser tots — tinguin els instruments necessaris per a executar el seu treball; i la terra en mans de pocs és un monopoli, però en mans dels que la treballen és un instrument de treball del qual no podem privar-los. És aquest el concepte de la socialització. També entra això en el concepte de la socialització, però si discutíssim això, discutiríem fins a quin punt l'instrument de treball és propietat del que l'utilitza, i ací potser discreparíem.

El Sr. COMORERA: Evidentment.

El Sr. SERRA I MORET: Però sabem de sobres que l'evolució de tota la societat gira vers nosaltres i no tenim perquè afirmar principis. És una cosa clara i evident que el món camina vers el socialisme, poc a poc, naturalment, i fins en els llocs on s'ha fet la revolució, fins a Rússia, he de dir que l'evolució mental no va amb el mateix compàs ni amb el mateix ritme que l'evolució de les lleis i de les performances, però en realitat les coses caminen vers aquest fi i amb la preparació d'unes quantes generacions haurà canviat totalment la mentalitat russa i el col·lectivisme estarà establert allí d'una manera definitiva. Nosaltres sabem també, i això és el que desitgem d'afirmar més, que són les condicions econòmiques de cada poble, no solament el que determina l'estat social de cada poble, sinó també l'estat mental de la col·lectivitat, i sabem que avui a Catalunya hi ha una preparació per a l'evolució vers el socialisme. Deia que nosaltres afirmem això i que fressem el camí per a la socialització. No siguem sorts al clam de tot el poble de

Catalunya, de la immensa majoria del poble de Catalunya.

Molts diuen que són coses episòdiques les que passen. No ho creieu, la mentalitat del poble català està madura per a la socialització i sabem que a Catalunya, potser abans que a altres pobles, la socialització serà un fet.

Reflexioneu la determinació que prengueu avui, tractant-se d'una qüestió tan fonamental com ho és el règim de propietat del nostre poble. Reflexioneu molt i no us quedeu més endarrera que els vostres temps, dels temps en què vivim, perquè a Catalunya això és un principi que no solament no espanta a ningú que tingui idees liberals, sinó que moltes persones l'han passat i desitjarien que estiguessin ja en el moment de l'execució, i aquí és on hem d'anar.

El Sr. ESPANYA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Espanya, de la Comissió.

El Sr. ESPANYA: Per a rectificar breument. En primer lloc jo he d'agrair al senyor Serra i Moret que reconegui les coincidències que hi ha entre la Minoria d'Unió Socialista i l'Esquerra Republicana i, al mateix temps, que hagi tingut aquell reconeixement de què nosaltres seguim un camí més o menys paral·lel al de la Unió Socialista, encara que ells tinguin un punt fixe on arribar. Nosaltres que sentim totes aquestes etiquetes socials a què es referia el senyor Serra i Moret, no tenim el dogma aquell a què abans es referia; però tenim la porta ben oberta i volem preparar totes les transformacions socials que siguin possibles dintre del moment actual, i és per això que volem sentar els principis del dret de propietat en la forma que aquí està consignat; i hi afegim, a més, tot allò de la racionalització de la producció en forma tal que, en un grau major o menor, arribem a una coincidència de principis en aquesta matèria. El senyor Serra i Moret feia esment que en l'avantprojecte de Constitució de Catalunya es parlava de la socialització de la propietat, i d'això en treia un argument per a dir que potser nosaltres ens hem detingut allà on aquells senyors de la Comissió Assessora Jurídica no es detingueren; però jo prego al senyor Serra i Moret que llegeixi bé l'article 25, que no diu pas d'una forma taxativa que s'hagi d'anar a la socialització. Diu el següent: «La propietat no serà mai objecte de confiscació; podrà, però, ésser expropiada i socialitzada d'acord amb el que disposa la Constitució de la República i les lleis.

El Sr. COMORERA: Les lleis nostres.

El Sr. ESPANYA: No tenim cap culpa que aquí no se'ns hagi donat la legislació en matèria social. El senyor Serra i Moret deia que nosaltres tenim la legislació exclusiva en matèria de Dret civil. Està bé, senyor Serra i Moret, tenim la legislació exclusiva en matèria de Dret civil, però amb totes les excepcions a què es refereix l'article 25, en el que hi ha, per exemple, el dret d'expropiació que pot referir-se, en certs aspectes, al Dret civil i que, no obstant, és un dret especial que es reserva l'Estat; hi ha la socia-

lització de la riquesa social i d'empreses econòmiques. Segons l'article 5.^è de l'Estatut, la Generalitat no pot legislar en matèria d'expropiació; no tenim més facultats que les d'execució de la llei, de totes les lleis d'expropiació que facin referència a Catalunya, però l'Estat es reserva el poder executar les expropiacions per a les seves obres peculiars, és a dir, que no vol que la Generalitat substitueixi a l'Estat en l'expropiació de drets o de funcions o del que sigui per a les obres peculiars. Això és el que ve a dir; en el restant, no hi tenim nosaltres dificultat. Jo ofereixo — és una manifestació meua particular; per això caldria que la majoria de la Comissió es reunís, però ja n'havíem parlat amb la majoria dels nostres companys — acceptar l'afegir tot el que es refereixi a l'execució de les lleis que dicti la República en matèria de socialització, en matèria d'expropiació. ¿Què més voldríem nosaltres que tenir facultats? Nosaltres hem de respectar aquest Estatut que ens han donat, però nosaltres volem que siguin majors les facultats. Per això som revisionistes d'aquest Estatut que en diem exterior i creiem que, quan el termini legal hagi passat, haurem d'exigir majors facultats, i que entre aquestes facultats hi estan les que diu V. S.; si llavors són facultats nostres, en l'Estatut hi posarem tot això dels principis socials, de la socialització i de l'expropiació a què es referia V. S.

El Sr. PRESIDENT: Reglamentàriament puc concedir la paraula al senyor Ruiz i Ponseti com a membre de la Comissió.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: El fet de què intervinguem els dos membres de la Unió Socialista de Catalunya que formaven part de la Comissió en la defensa del vot particular, ja diu per si sol que donem a aquest assumpte la màxima importància. Jo prego al senyor President que vegi que aquest article és el punt neuràlgic de la nostra Constitució.

El Sr. PRESIDENT: És el Reglament que m'autoritza a donar-li la paraula com a membre de la Comissió. El torn en pro ja l'ha defensat el seu company. Encara que la V. S. sigui partidari del vot particular, pot salvar el Reglament amb la seva intervenció. Ho deixo a la seva discreció.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Agraeixo la interpretació favorable. Ens trobem, senyors, i ja ens hi trobàvem el dia que vàrem entrar en la discussió de la totalitat del títol II, que la Lliga Catalana, fidel als seus principis, volia minimalitzar l'Estatut amb tota la seva malícia i amb tota intensitat. És lògica en absolut aquesta posició. És lògic, i nosaltres — nosaltres i vosaltres —, volem fer en l'Estatut unes declaracions categòriques de caràcter social, que la Lliga Catalana s'oposi a què les declaracions que ja són fetes a la Constitució de la República fossin repetides a la Constitució Interior de Catalunya. Nosaltres vàrem sostenir, i vosaltres també, que aquestes declaracions que suporten els drets de l'home i del ciutadà mai són de més el fer-les; sempre poden repetir-se, i així i tot, algunes vegades encara són desconegudes i algunes vegades encara cauen en defecte. Per això tots estàvem d'acord en què el títol II convenia

que subsistís i que el títol II havia d'ésser el títol més important de la nostra Constitució. Respecte a la diferent importància que havien de donar als diversos articles del títol II ja s'havien examinat aquells articles que tenien un caràcter que jo en diria platònic; aquells articles que no comprometien a res i que mereixien la vostra absoluta adhesió; en canvi, l'article que jo considero més important, el que fa referència a la defensa i a l'arrodoniment del dret de propietat, en aquest dret des del primer dia havien anat donant passes endarrera continuament. Aquestes passes endarrera són les que ara vull esmentar aquí, per a veure si teniu un moment de recapitació i d'un sol salt torneu a donar un pas endavant i us situeu on havien estat ja en el primer dia.

És evident que en aquest títol II hem dit coses que tots sabem que ja figuraven en la Constitució de la República. Aquestes coses que fan referència als drets de l'home i que ja figuraven en la Constitució de la República, nosaltres com a ciutadans de la República, els tenim ja reconeguts en aquella Constitució i vertaderament, tal com indicàvem els components de la Lliga Catalana, potser no era l'hora de fer-ne manifestació en la nostra Constitució Interior. Malgrat això, hem acordat que figuressin aquestes declaracions. En canvi, la declaració teòrica, la declaració primera de què el dret de propietat s'inspirarà en l'interès social, això també hi figura en la Constitució de la República; i no és necessari repetir-ho. Però n'hi ha un altre que és la que fa referència al dret d'expropiació, que aquesta figura en la Constitució de la República, però com a un dret del Parlament de la República i a favor de la hisenda de la República, i nosaltres posem una declaració paral·lela en la nostra Constitució Interior com un dret del Parlament de Catalunya i a favor de la hisenda de Catalunya, que no són pas coses iguals, sinó que són coses absolutament discrepants. Per consegüent, aquesta declaració del dret d'expropiació a favor de la col·lectivitat esmentada en la nostra Constitució Interior no és pas una repetició, no: és una cosa idèntica a la mateixa declaració que figura en la Constitució de la República. Vull dir aquí que el Parlament de la República té el dret d'expropiar interessos creats a favor de la col·lectivitat, la col·lectivitat que és l'Estat espanyol. Aquí hem de dir que el Parlament de Catalunya té el dret d'expropiar interessos privats a favor de la nostra col·lectivitat, que és Catalunya. Aquest doble atac, aquest atac combinat que jo en diria en contra dels interessos privats, afirma més la nostra posició socialista i és una concessió que vosaltres veniu obligats a fer, vosaltres que us heu declarat sempre socialitzants.

És evident, com deia el senyor Espanya, que hi ha diversos punts, en els quals uns i altres coincidim; és evident, també, que nosaltres no venim aquí a discutir els punts en els quals coincidim; venim a discutir precisament les coses que no heu volgut acceptar i entre aquestes coses — llegirem el nostre vot particular per a anar concretant els diversos punts — hi ha les següents: Una d'elles, diu: «La Generalitat procedirà de fàisó gradual i pro-

gressiva a la socialització de la propietat privada.» És evident que nosaltres aquí fem una declaració, un desig manifestament socialista. Nosaltres, en realitat, redactarem aquest article després d'haver arribat a la conclusió que no ens podíem entendre, que no era possible arribar a un dictamen unànim — em refereixo a l'Esquerra i a la Unió Socialista, perquè comptàvem ja per endavant amb la negativa de la Lliga Catalana —; quan vegèrem que no hi podíem arribar, vàrem redactar aquest article en forma francament socialista. Però esperàvem que vosaltres, que durant la campanya electoral, i sempre, us heu declarat socialitzants, infiltraríeu en aquest article el vostre criteri, perquè la paraula socialitzant no ha d'ésser una manifestació teòrica, una cosa platònica, sinó una cosa pràctica, i aquesta manifestació pràctica l'hauríeu de donar ara en aquest article 9.º, que nosaltres hauríem transigit, que hi donéssiu aquesta manifestació socialista. Or diem: «La Generalitat procedirà a la socialització», vosaltres per ésser socialitzants hauríeu de dir, «la Generalitat podrà procedir...» Havíeu de deixar en la nostra Constitució aquesta possibilitat; no ens havíeu de tancar la sortida, perquè el dia que guanyem unes eleccions no haguem de procedir immediatament a una revisió constitucional, per a poder manar segons el nostre criteri.

Un Sr. DIPUTAT: N'hi ha per temps. Ja hi arribarem.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Perquè no m'agrada parlar a la lleugera ni fer afirmacions que m'haguen de creure, pel sol fet de dir-ho jo, vull arribar a la demostració textual dels passos enrera que hem anat donant des de què tenim davant aquest punt, des de què es va posar a debat la Constitució. M'he de referir primerament al text aquest de la Comissió Jurídica Assessora que ja ha llegit el meu estimat company Serra i Moret que diu: «La propietat no serà mai objecte de confiscació; podrà, però, ésser expropiada i socialitzada d'acord amb el que disposen la Constitució de la República i les lleis.» És a dir: la Comissió Jurídica Assessora va considerar necessari que a l'Estatut Interior de Catalunya hi figurés aquesta declaració de possibilitat d'expropiació a favor precisament dels catalans, considerant que això no era mai una repetició de l'article 44 de la Constitució de la República espanyola.

Com a reforma, i jo en diria com a perfeccionament del dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, tenim com a segon punt de referència el projecte del Govern anterior a l'actual, que per abreuçar en direm el projecte Lluhi. En aquest projecte Lluhi hi havia un article 9.º el qual ja marcava un major retrocés, un pas enrera respecte el de la Comissió Jurídica Assessora. Aquest article 9.º, en la part que interessa ara, deia: «Per causa d'utilitat social la propietat podrà ésser expropiada o socialitzada, i mitjançant indemnització, si no acorda el contrari una llei aprovada per un nombre de vots igual almenys a dos terços del nombre de Diputats que componguin el Parlament.» És a dir, que segons les lleis generals de la República, segons l'article 44 de la Constitució, la col·lectivitat tenia el dret d'expropiació dels interessos privats només que reunint la majoria absoluta dintre de les Corts, i aquest principi era traduït en el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, dient senzi-

llament que el Parlament català podria treballar en les mateixes condicions que indica la Constitució; és a dir, només amb un senzill dictamen de Majoria. En el projecte Lluhi ja es troba una manera de restringir aquest dret de la collectivitat, enfront dels interessos particulars i s'hi imposa un quorum de dos terços del Parlament. És a dir, hem donat ja un pas enrrera.

Ve el segon pas enrrera que és el que ara estem discutint i, amb gran astorament per part nostra, l'Esquerra Republicana de Catalunya acorda suprimir de la nostra Constitució interior aquest dret d'expropiació per part de la collectivitat. Aleshores nosaltres us hem de recordar d'una manera, la manera més amistosa, però més enèrgica possible, que esteu mancants a les promeses que vosaltres i nosaltres conjuntament hem fet al cos electoral. Els hem dit que volíem anar endavant; els hem dit que en tot allò que no fos contradictori amb la Constitució de la República espanyola, ens quedàrem quan menys amb el mateix grau de llibertat que marca la Constitució de la República; però que mai donàrem un pas enrrera. En aquest punt ens trobem que els ciutadans catalans tenen drets inferiors, que la collectivitat catalana té un dret inferior a la collectivitat espanyola.

No m'agrada fer el paper d'Alcubilla, de regirar textos de lleis i d'articles de Constitucions, però vosaltres ens heu portat a aquest terreny ingrat i ens veiem obligats de fer-ho. El senyor Espanya ens deia fa un moment que nosaltres no tenim el dret de fer figurar a la nostra Constitució aquest dret d'expropiació, per quant ens ho prohibeix d'una manera categòrica l'Estatut. Jo voldria intentar demostrar-vos i voldria intentar que arribés al vostre convenciment que en aquest punt concret l'Estatut presenta una contradicció manifesta, i que nosaltres tenim el deure de posar tota la nostra gosadia al servei d'explotar aquesta contradicció a favor nostre, a favor de la collectivitat de Catalunya. Diu l'article 11 de l'Estatut: «Correspon a la Generalitat la legislació exclusiva en matèria civil de tot allò que disposa l'article 15, número 1, de la Constitució i l'administrativa que li sigui plenament atribuïda per aquest Estatut.» Tot l'altre d'aquest article, ja no fa referència a aquest punt, i sobraria el llegir-ho. Però, per a no deixar incomplet aquest article, sí que he de llegir l'article 15 de la Constitució, en el seu número 1.º, que és l'únic que exceptua dels drets de la Generalitat en tot el que fa referència a la legislació exclusiva en matèria civil. Aquest article 15 de la Constitució, diu: «Corresponde al Estado español la legislación, y podrá corresponder a las regiones autónomas la ejecución en la medida de su capacidad política, a juicio de las Cortes, sobre las siguientes materias: (Parlaré del número 1.º, que és l'únic que s'exceptua, i no dels altres.) legislació penal, social, mercantil y procesal, y en cuanto a legislación civil, la forma del matrimonio, la ordenación de los registros e hipotecas, las bases de las obligaciones contractuales y la regulación de los estatutos personal, real y formal, para coordinar la aplicación y resolver los conflictos entre las distintas legislaciones civiles, de España». És a dir, que de cap manera fa referència aquest apartat primer de l'article 15 de la Constitució al dret d'expropiació que estem discutint. Ningú em negarà que el dret de propietat entra de ple dintre de la legislació civil i, per consegüent, podem interpretar perfectament que aquest article 11 de l'Estatut ens dona el

dret de legislar sobre tot el que fa referència a expropiació. És veritat — perquè no sols hem de dir el bo, sinó que hem de dir també el dolent — que vosaltres heu esmentat aquí un altre article que, ara no recordo el número.

El Sr. ESPANYA: El 5.º de l'Estatut.

El Sr. RUIZ I PONSETI: El 5.º de l'Estatut, el qual es manifesta en sentit contrari; és a dir, que diu que l'Estat tindrà la facultat exclusiva de la legislació en tot el que fa referència a expropiació. Però davant d'uns articles tan contradictoris com aquests que hi han en l'Estatut, jo crec que el nostre Parlament té el deure elemental d'agafar els que siguin d'interpretació més favorable als interessos collectius de Catalunya.

Ara us diré més. Dintre de la Comissió, en els llargs debats que hem tingut al voltant d'aquest article que fa referència al dret de propietat, s'ha vingut a dir com a argument suprem, que si nosaltres a la nostra Constitució interior hi poséssim un article que fes referència a recabar pel Parlament de Catalunya aquest dret d'expropiació, això podria estar en contradicció amb la llei fonamental de l'Estatut, i podria ésser objecte de què el nostre Estatut interior anés a parar de dret al Tribunal de Garanties Constitucionals. La manifestació aquesta en boca dels companys de la majoria de la Comissió, té per a nosaltres una transcendència extraordinària; però nosaltres volem fer la declaració que si la concessió que implica l'Estatut és tan minimalista en aquest punt concret — que jo no crec que ho sigui, perquè ja he marcat la contradicció — però si fos tan minimalista en aquest punt concret, que no reconeixés al Parlament de Catalunya els mateixos drets, pel que fa referència a la riquesa genuïnament catalana, que té el Parlament de la República pel restant de la riquesa espanyola, jo crec que tots plegats hauríem de desitjar que la nostra Constitució interior anés a parar de dret al Tribunal de Garanties Constitucionals, per a esbandir-la d'un cop en aquest punt; perquè és tan fonamental, seria tan garrafal aquest desconeixement del dret de Catalunya a fer ús de la seva riquesa colectiva, que jo crec que d'un cop per a sempre hauríem de renunciar a l'Estatut que no ens reconegué aquest dret. Per això no ens faria cap por d'anar, ni crec que hi hagués cap Govern espanyol que s'atrevis a portar la primera llei que sortís del Parlament de Catalunya al Tribunal de Garanties Constitucionals, màxim quan aquí hi ha una possibilitat d'interpretació en dos sentits diametralment contraris. Jo us invito a què torneu a pensar millor sobre aquest article, que és el fonamental de la nostra Constitució. Si en allò que fa referència al dret de propietat no tenim nosaltres la màxima valentia, com en totes aquelles declaracions que ja són una mica teòriques, una mica diríem passades de moda — perquè ja tots estem d'acord amb elles i en les coses que no hi ha lluita és molt fàcil ésser valent —, aquelles declaracions de laïcisme, d'ajuda al mutualisme, d'ajuda al cooperativisme, en aquestes altres que ara proposem, aquesta possibilitat, no vull dir ja manament de socialització, però sí reconeixement d'una possibilitat de socialització si tots plegats no tenim la valentia reconeguda en el nostre Estatut, el nostre Estatut sortirà ja

malalt d'aquí, perquè nosaltres des del primer moment haurem de manifestar que totes les classes treballadores del nostre poble, tenen des del primer moment un desig revisionista d'aquest Estatut que anem a aprovar en aquest moment. I res més per ara, companys.

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Andreu, per la Comissió.

El Sr. ANDREU: Per a contestar breument al company de Comissió senyor Ruiz i Ponseti, perquè no li semblés una desatenció que la seva nova intervenció a favor de l'esmena presentada per la Minoria socialista, no fos contestada per l'altre grup que forma part de la Comissió i que té la responsabilitat que representa el partit que governa avui a Catalunya.

Jo puc dir-li que en voldria treure del seu parlament dues coses perquè quedessin completament aclarides. Ha vulgut plantejar el senyor Ruiz i Ponseti la qüestió que les classes treballadores, si nosaltres no acceptem la seva esmena, des d'aquest moment es consideren revisionistes. Jo vull dir al senyor Ruiz i Ponseti, que les classes treballadores en aquesta Cambra, no solament estan representades per la Unió Socialista de Catalunya; tinc la plena i absoluta seguretat que l'Esquerra Republicana de Catalunya, representa dintre d'aquesta Cambra, potser un major nombre d'opinió de les classes treballadores...

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ara és l'hora de demostrar-ho.

El Sr. COMORERA: Que no la perdeu...

El Sr. ANDREU: Tinc la seguretat que no la perdrem, i que si es torna a presentar en unes eleccions tornarà a guanyar l'Esquerra Republicana representant precisament aquest sentit de les classes treballadores.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: (*Referint-se als socialistes.*) Que potser eran d'ells els vots que vàreu tenir? Que anàveu junts?

Un Sr. DIPUTAT socialista: Eren del senyor Francesc Macià.

El Sr. ANDREU: Si no hagués estat precisament per aquesta alta figura que ha estat nomenada, el senyor Francesc Macià, i l'Esquerra Republicana de Catalunya, pel seu ideari; si ens haguéssim presentat tots com a netament socialistes, potser ni nosaltres, ni els senyors de la Unió Socialista seuríem avui en aquesta Cambra.

El Sr. RUIZ I PONSETI: És una hipòtesi gratuïta.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Tot és gratuït aquí.

El Sr. ANDREU: Nosaltres som socialitzants, però no som socialistes. Aquí, els amics de la Unió Socialista, volen demostrar que si nosaltres no aprofitem aquesta esmena, a Catalunya no serà possible aquesta evolució que nosaltres també desitgem de la propietat privada; que aquí no serà possible portar a la pràctica el que nosaltres hem predicat en les nostres campanyes electorals. Això no és cert, perquè nosaltres — i ho proven els diversos projectes que s'han fet d'aquest article que regula la propietat —, Esquerra Republicana de Catalunya, no és contrària a l'esmena per vostès presentada pels principis que conté; però si vull dir que en som contraris

perquè creiem que no és constitucional, que no podem acceptar-la. El senyor Comorera ho negava, però en canvi, el senyor Ruiz i Ponseti, amb una lleialtat que jo admiro, ha dit que igualment es podia interpretar que podia fer-se, com que no.

El Sr. FRONJOSA: ¿I el radicalisme i l'audàcia i l'esperit de catalanitat? I el que teniu promès? I el resoldre el problema social?

El Sr. ANDREU: Tota l'audàcia i el radicalisme és molt bonic de cara al poble quan no es té la responsabilitat del Govern d'un país.

El Sr. FRONJOSA: Això són contes de les mil i una nits.

El Sr. ANDREU: Jo pregaria ésser tractat amb el major respecte i consideració; el mateix amb què jo he tractat als membres de la Minoria socialista.

El Sr. FRONJOSA: Personalment em mereixeu tots els respectes.

El Sr. ANDREU: Jo dic i sostinc que el poble treballador, malgrat aquestes manifestacions que vós fèieu, està representat per l'Esquerra Republicana, i que els nostres parlamentaris a les Corts de Madrid, han votat al costat dels companys de la Unió Socialista i dels socialistes espanyols tot el que representava l'audàcia que vós deïeu.

Si nosaltres no ho posem en el nostre Estatut és perquè creiem que no tenim facultats i que son facultats de la Constitució espanyola i del Parlament de Madrid. Però nosaltres aquí podem seguir el ritme normal que segueixi la política normal de tota Espanya, quant faci referència a aquesta evolució, que tots desitgem, de la terra. Perquè si nosaltres ho posem a l'Estatut vol dir que podrem aplicar totes les lleis que es dictin a Madrid i Catalunya, la Generalitat de Catalunya, que tindrà l'execució d'aquestes lleis, no anirà més endarrerida que el propi Estat, en aplicar-la a aquell territori d'Espanya on la legislació i l'execució sigui facultat de l'Estat espanyol.

El Sr. FRONJOSA: Us diran que és anties-tatutari.

El Sr. ANDREU: Això — si jo em permetés qualificar, com vós qualifiqueu alguna vegada les meves paraules —, us diria que no té res que veure amb el que estem discutint. L'Estatut diu ben clarament que l'execució de les lleis sobre expropiació correspon a la Generalitat de Catalunya, i en això no hi ha discussió per part de ningú.

El Sr. COMORERA: Permeteu-me; diu que la Generalitat executarà l'expropiació, però no diu que executarà les lleis.

El Sr. ESPANYA: Executarà la legislació.

El Sr. ANDREU: Si V. S. em permet, li llegiré textualment el que és la veritat estricta. Diu: «De conformitat amb el que preveu l'article 15 de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries.» Nosaltres, com que avui governem, no podem donar la interpretació de la Minoria socialista, que celebrariem acceptés el Govern de la República, que en tots aquests apartats voldria dir que nosaltres en realitat tenim la legislació de tot. La quantitat de matèries fins l'apartat II d'aquest article 5.ª que nosaltres interpretem que queden reservades les lleis al Govern de Madrid, amb la interpretació que V. S. hi dona, també quedaria reservada a nosaltres.

Però és que en això no hi ha discussió, en això estem tots d'acord. No solament estem d'acord, sinó que, a més, si volguéssim ho posaríem en el precepte constitucional afegit a l'article 17, que diu, allà on diu precisament: «El Govern de la Generalitat garantirà en tot el que sigui de la seva competència, l'execució al compliment de les lleis laiques i socials de la República»; i si V. S. volgués, nosaltres estem disposats a posar «les lleis d'expropiació i legislació de la propietat privada». És a dir, que l'Esquerra Republicana de Catalunya no té inconvenient en posar un precepte constitucional que digui que el Govern de la Generalitat garantirà la immediata execució d'aquestes lleis que pugui dictar el Parlament de la República.

El Sr. SERRA I MORET: Però si la Generalitat i els Municipis poden expropiar!

El Sr. ESPANYA: Aplicant la llei.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Això és una altra cosa.

El Sr. ANDREU: Això és el que diu el Cap de la vostra Minoria.

El Sr. COMORERA: Tots som iguals.

El Sr. ANDREU: El que diu el senyor Serra i Moret, és exactament el mateix. Ell ha vingut a dir, precisament en favor de la meua tesi, que nosaltres sols tenim l'execució, la facultat de poder expropiar, amb les lleis, com els Municipis; en això estem d'acord.

El Sr. SERRA I MORET: Segons la llei que nosaltres fem.

El Sr. PRESIDENT: Jo prego a la Minoria socialista que no interrompi col·lectivament.

Un Sr. DIPUTAT socialista: Com que es dirigeix a nosaltres!

El Sr. ANDREU: Contesto una esmena de la Unió Socialista de Catalunya.

El Sr. COMORERA: Em permet fer una pregunta, només?

El Sr. ANDREU: Les que vulgui.

El Sr. COMORERA: I les banderes del senyor Coromines? Cal deixar-hi un petit lloc per la bandera vermella.

El Sr. ANDREU: Això és cosa del senyor Coromines i no meua. Aquest lloc hi és, i sobretot el que volem és desfer aquest equívoc de voler suposar que aquí a Catalunya l'Esquerra Republicana, no acceptant aquesta esmena, ve a aturar, a fer marxa enrera i a aturar aquest moviment revolucionari que comença amb la implantació de la República i que ha de seguir, i que una de les coses en què més la volem és aquesta de la terra. Però és que nosaltres tenim el ple convenciment que sense aquesta esmena es pot fer exactament igual, perquè, com ha dit el senyor Serra i Moret, nosaltres aplicarem les lleis de la República aquí, i nosaltres anirem expropiant i farem tota aquesta revolució dintre de la llei, però, precisament, atenent a les indicacions i a la marxa legal i jurídica que ens doni la República en el seu Parlament. Jo dic, contestant a allò que ha dit el senyor Ruiz, que la Comissió a cada un dels projectes d'article que ha fet, ha anat retrocedint en l'aspecte avançat que ells propugnen, que això tampoc és una versió real de la veritat del succèss.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Esteu demos-

trant que el Govern Lluhi reconeixia la Constitució.

El Sr. PRESIDENT: Tots els Governos coneixen la Constitució.

El Sr. RUIZ I PONSETI: No pas el Govern Lluhi.

El Sr. ANDREU: Quan el Govern presentà aquest projecte a la Cambra, ja va dir que el presentava perquè se'n fes un estudi i es proposessin totes les esmenes necessàries.

El Sr. COMORERA: Evidentment. I això que hi havia un senyor advocat. I el senyor Lluhi també hi era.

El Sr. PRESIDENT: Tots els advocats han de conèixer les lleis. Segueix en l'ús de la paraula el senyor Andreu.

El Sr. ANDREU: L'avant-projecte, en el seu article 25, tal com està redactat, no és altra cosa que allò que la Comissió està disposada a acceptar per posar-ho en l'article 17. Diu l'avant-projecte que la propietat no serà mai objecte de confiscació, però podrà ésser expropiada i confiscada d'acord amb el que disposi la Constitució de la República i les lleis.

El Sr. COMORERA: Les lleis nosotres.

El Sr. ANDREU: Ho diu V. S., però no el projecte, perquè segons la Constitució de la República a què es fa referència, diu que les lleis d'expropiació les farà el Parlament de Madrid, i per tant, la interpretació justa és que es farà segons les disposicions de la República i les lleis dictades pel Parlament de la República. En realitat, és el mateix, amb una diferència de redacció, i nosaltres estem disposats a incorporar-ho a l'article 17. Però fem més, nosaltres hem posat aquests dos articles refosos en un apartat que diu: «El Parlament podrà intervenir, mitjançant lleis, en l'explotació d'indústries i empreses privades sempre que ho exigeixi la racionalització i els interessos col·lectius de l'economia catalana.» Nosaltres ho acceptem, i és vostre; hem acceptat del vostre tot el que era constitucional; tot allò que no ens poguéu portar a aquell Tribunal de Garanties Constitucionals. Que l'Esquerra Republicana de Catalunya, almenys aquest és el meu modest criteri, mentre tingui la funció de govern no vol que cap llei que dicti aquest Parlament ens pugui portar al Tribunal de Garanties Constitucionals. En el moment que governi la Unió Socialista de Catalunya, si un dia arriba a governar, aleshores podrà seguir la tàctica completament contrària de fer lleis, sense preocupar-se en el més mínim de si cada dia han de plantejar-se problemes en la vida de Catalunya. Jo crec que és un deure de la Comissió que no hi hagi ni un sol article dintre de l'Estatut que pugui portar-nos al Tribunal de Garanties, i jo, i aquesta és opinió meua personal i pròpia, sense que tingui res a veure amb els meus companys de Comissió, dic que en aquests moments, en què encara hi ha una sèrie de traspassos a fer del Govern de la República a Catalunya, fer qualsevol precepte legal dintre d'aquest Parlament que ens poguéu portar a aquell Tribunal de Garanties, seria una solució que no afavoriria gens la nostra autonomia, sinó que posaria en perill aquestes bones harmonies i des-

pertaria rezels en aquests traspassos que encara manquen a fer.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Quina por!

El Sr. ANDREU: Jo us dic que no és cap por. I que la prudència que ha de tenir tot home de govern no està renyida amb les seves idees avançades ni amb la seva audàcia ni amb el seu afany d'obtenir per a Catalunya totes les màximes facultats que li permeten l'Estatut i les lleis de la República.

El Sr. PRESIDENT: Es passa a votar el vot particular de la Unió Socialista de Catalunya.

El Sr. COMORERA: Demanem que sigui nominal.

El Sr. PRESIDENT: Es posa a votació nominal el vot particular. Els senyors Diputats que diguin SÍ, voten a favor del vot particular, i els senyors Diputats que diguin NO, voten en sentit de rebutjar el vot particular.

Un senyor Secretari llegeix la llista dels senyors Diputats, i el resultat de la votació és el següent:

Srs. DIPUTATS que han dit SÍ: Serra i Moret, Comorera, Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.

Srs. DIPUTATS que han dit NO: Andreu, Armendarès, Armengol, Balart, Bancells, Battestini, Blasi, Bru, Canturri, Cerezo, Companys (J.), Espanya, Fàbrega, Farreres, Fontbernat, Guinart, Ibarç, Palacín, Ribas, Rossell, Rovira i Virgili, Sallés, Saurer, Soler i Bru, Soler i Pla, Simó, Tarradellas, Tauler, Xirau, Abadal, Carreres, Romeva, Rovira i Roure, Secanell, Sol, Tallada, Tries, Vallès, Valls, Ventosa, Vidal, Mies, Dencàs, Coromines, Casanoves, Dot, Rouret i Martínez Domingo.

El Sr. PRESIDENT: Resta algun senyor Diputat per votar? El senyor Secretari donarà compte del resultat de la votació.

El Sr. SECRETARI: El vot particular és rebutjat per 48 vots en contra i 5 a favor.

El Sr. PRESIDENT: Resta rebutjat el vot particular. Es passa a discussió l'article 9.º

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Senyors Diputats: Hom pot observar en aquest Parlament un fenomen molt curiós de psicologia política. Em refereixo a l'actitud de l'Esquerra, de les relacions de l'Esquerra amb la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya. Aquesta actitud, jo no voldria qualificar-la d'una manera que pogués produir molèsties, perquè tinc el propòsit tan sols de cridar l'atenció d'una manera objectiva sobre aquest fenomen, però evidentment és una actitud que jo no dubtaria en qualificar-la com d'una certa timidesa.

Davant de les afirmacions de la Unió Socialista de Catalunya, com s'ha pogut observar, eren les paraules amables i insinuants del senyor Serra i Moret que atreïen per part de la Comissió un esforç continuat, reiterat, de vegades violent, per a manifestar i afirmar una coincidència que els socialistes no sabien trobar. L'altre dia, fou l'aspre ingenuïtat del senyor Fronjosà que proclamà la dictadura del proletariat i féu una afirmació d'antiliberalisme, i amb gran astorament per part nostra, l'Esquerra Republicana de Catalunya, partit que es diu liberal i democràtic, en comptes de protestar, féu per boca del senyor Coro-

mines, Conseller de Justícia i Dret, uns eloqüents equilibris sobre el concepte del liberalisme.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Molt clars, molt clars! No cap equilibri!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Clar, què?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: El liberalisme necessita un destí i una finalitat. I crec que en això pensem igual V. S. i jo.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En absolut, ho pensem igual V. S. i jo.

Un Sr. DIPUTAT: I tots.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Però nosaltres no ho afirmem com una coincidència com la Unió Socialista de Catalunya, perquè reconeixem que si el senyor Coromines té el mateix concepte que nosaltres, és absolutament diferent que el que sosté la Unió Socialista de Catalunya.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: No; tots som iguals en això.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Ah! Tots som iguals? (*Rialles.*)

El Sr. FRONJOSA: Bé, encara hi ha classes (*Rialles.*); jo no he estat Ministre ni una sola vegada, gràcies a Déu. (*Rialles.*)

Un Sr. DIPUTAT: Ha dit «gràcies a Déu»?

El Sr. FRONJOSA: Deixeu-m'ho dir per una vegada. (*Rialles.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana: Gràcies a Déu, ha dit; que consti en el DIARI DE SESSIONS.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Aquest mateix fenomen de què parlava, l'hem observat amb ocasió del vot particular formulat per la Unió Socialista de Catalunya i ha motivat una retirada de dictàmens, dos dies de discussió en la Comissió, una sèrie de transaccions per veure si es captava la benvolença de la Unió Socialista de Catalunya. Serà pel nombre de Diputats de la Minoria Socialista de Catalunya?

Evidentment no, són quatre o cinc contra seixanta i tants. Llavors, ¿es deu a la força electoral que porten els de la Unió Socialista de Catalunya? No. Perquè si no els haguéssiu portat vosaltres, ara no serien ací. (*Rialles.*)

El Sr. COMORERA: No en sabeu res d'això; us ho penseu.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Ni vosaltres tampoc.

El Sr. FRONJOSA: Un dia en parlarem d'això.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Obeeix també a altres causes: Una, de caràcter general; és aquell fenomen a què feia referència fa dos dies el senyor Rovira i Virgili quan deia — i ho deia amb raó — que si hi hagués una Minoria comunista, vosaltres tindríeu por que us diguessin reaccionaris.

El Sr. FRONJOSA: No. Al carrer potser sí.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Tampoc, home. (*Rialles.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: A més, obeeix a judici meu a dues causes: Una us la recordaven reiteradament el senyor Fronjosà i el senyor Ruiz i Ponseti quan deien: Nosaltres varem anar junts a la campanya electoral i no varem fer prèdiques al poble en el sentit de fer promeses.

El Sr. COMORERA : Promeses, mai, nosaltres !

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Encara que les haguéssiu fet, tindríeu l'excusa de no ocupar el Poder per a no complir-les ; però això no ho pot fer l'Esquerra Republicana.

Un Sr. DIPUTAT socialista : Això, hi ha qui ho ha fet tota la vida.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Jo he escoltat els discursos de la Unió Socialista de Catalunya i prego que se'm deixi exposar el meu pensament perquè pugui fer-ho d'una manera coordinada. A més, hi ha el pecat original, el que podríem dir-ne pecat original de demagògia, del que naturalment aquests senyors poden excusar-se perquè no ocupen el Poder i encara, segons deia el senyor Serra i Moret, si l'ocupessin i fessin com els de Dinamarca, que no s'ocupen dels principis socialistes, també estarien lliures de complir amb les afirmacions que haurien fet en la campanya electoral. Però, a més, hi ha una altra causa, i és que el Partit d'Unió Socialista de Catalunya té una ideologia que jo considero funesta.

El Sr. COMORERA : Naturalment.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : No tracto que ens tinguem de posar d'acord. Jo faig l'afirmació i em limito a dir que vosaltres teniu una ideologia que no és compartida per l'Esquerra Republicana, ja que vosaltres sosteniu la necessitat d'anar a una collectivització de la propietat i esteu fluctuant entre burgesos i proletaris, entre la propietat individual i la propietat col·lectiva i arribeu en aquestes fórmules vagues que no diuen res, com les del servei a l'interès social, i a les fórmules socialitzants i de tendència socialitzant, que és una vaguetat que permet totes les esperances i tots els temors però no passa d'ésser una vaguetat, en tant que l'Esquerra fa una afirmació concreta i vosaltres no sortiu d'una situació contradictòria. Això es manifesta en els articles que s'han refós ara i que són objecte de la meua impugnació. El dret de propietat. S'ha parlat molt avui i en dies anteriors del que era el dret de propietat, i ací en aquests articles, es parla del dret de propietat. Es diu que aquest dret de propietat existeix, però no es fa una afirmació concreta de l'existència i del respecte al dret de propietat. Es cerquen atenuacions i quasi disculpes amb referència al dret de propietat, dient que aquest ha de servir a un interès social. Aquests dies darrers s'ha parlat de la qüestió i algun dels oradors parlaren del dret romà sobre la propietat, i crec que s'ha confós el concepte del dret romà amb el dret de la propietat. El dret romà de la propietat tots sabem com es definia : *jus utendi* i *jus abutendi*, però molts ho tradueixen com a dret d'abús, cosa que mai ha estat en el sentit romà, ja que el *jus abutendi* significava el dret de consumir, el dret a fer ús de la propietat d'un manera definitiva, i això res té a veure amb el dret de possessió definitiva d'una cosa determinada.

Dret individualista. Ni en el dret romà ni en cap altre pot haver-hi un concepte individualista, absolutament, del dret de propietat, com no existeix amb respecte als altres drets. El mateix dret a la vida, que és el més sagrat, està subjecte, no obstant, a condicions en els països que conserven

la pena de mort, que els seus Codis del dret penal i en altres per l'obligació de servir a la pàtria amb les armes, de manera que a tot arreu hi ha limitacions en tots els drets que pot exercir l'home, perquè, precisament, aquestes limitacions són la conseqüència d'ésser social i són imposades per la convivència amb els altres homes, així com per trobar-se subjecte als dictats del dret col·lectiu. Per tant, en la propietat hi havia totes les limitacions que suposen les servituds al servei de la col·lectivitat : limitacions d'ordenances municipals, dret d'expropiació.

I en l'evolució del dret de propietat crec que no estan en el cert els que diuen que la propietat evoluciona, des de la propietat individual per a anar al collectivisme, perquè, en aquest aspecte, hi ha hagut, sovint, contradiccions. En l'evolució que es va dibuixar en el dret romà i que es dibuixà després en l'edat mitjana, el dret de la qual s'entenia com a predomini, com a imposició d'interessos de classe i que foren esborrats per la revolució francesa que proclamà el concepte més individualista que ha existit de la propietat privada ; i després de la revolució francesa ha vingut una altra evolució del dret de propietat entre la societat i l'individu, marcant un major predomini de l'interès social, i tots afirmen avui que la propietat i l'exercici del dret han d'estar subordinats al suprem interès col·lectiu. En això tots estem d'acord. En les conclusions del nostre partit hem afirmat aquest criteri. Però d'això al que sosté l'article aprovat aquí, o encara més, al que sosté la Minoria socialista, hi ha un abim. Nosaltres, per consegüent, afirmem, en front de la vaguetat de l'article i en front de les afirmacions llançades per la Unió Socialista de Catalunya, nosaltres afirmem el dret de la propietat privada que estimem que constitueix el sustentacle de la llibertat humana i una condició indispensable de prosperitat i progrés econòmic.

Nosaltres afirmem encara més : que aquesta propietat privada no solament no ha d'ésser suprimida, sinó que s'ha de procurar la seva extensió al major nombre possible de persones ; que aquesta és l'evolució natural del dret de propietat i no l'evolució en el sentit de propietat col·lectiva. I, a propòsit d'això, es parla de les tendències modernes i dels conceptes anacrònics del dret de propietat. En aquest punt es manifestava aquella tendència de l'Esquerra d'acceptar, sense discussió, les afirmacions que feia la Unió Socialista de Catalunya. Jo dic : tendències modernes, les socialistes ? Però, volen dir-me on ?

El Sr. COMORERA : A tot arreu.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : A quin país ? Perquè tots els països que existeixen a Europa i Amèrica, sense excepció, ¿on hi ha un concepte que no sigui el de la propietat privada ? No en conec més que un, que és Rússia, i a Rússia ha fracassat de tal manera que avui per reaccionar contra el concepte impossible que imposava una propietat col·lectiva, malgrat sotmetre tot un poble a les privacions i l'esclavatge que vosaltres...

El Sr. COMORERA : Demano per parlar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : ...Potser de retorn, perquè d'altra manera, l'economia d'a-

quell país no marxa sobre el concepte de la propietat privada que lògicament va prenent una major extensió. Per consegüent, concepte modern, no. A mi, quan es parla que té un caràcter modern el concepte socialista de la propietat, em fa l'efecte com si un arquitecte presentés com a l'última paraula de la modernitat aquell estil modernista que va florir a principis del segle present.

El Sr. FONTBERNAT: El de l'Orfeo Català.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Just. No crec que ningú si li ocorreixi el presentar-nos allò com la darrera paraula de la modernitat i de l'avenç. I el mateix en el concepte de propietat. Va haver-hi un moment, després de la guerra, en el qual tots els països, per la repercussió enorme d'aquell conflicte, per la influència de la revolució russa, varen creure que era convenient seguir el camí del vostre anhel socialitzant, anant a cercar atenuacions, restriccions grans que així evitaven una revolució, i jo em recordo haver llegit en tots els països la repetició d'aquelles mateixes coses que ací hem sentit aquests dies com a coses actuals; entre elles: «és necessari que us prepareu a ben morir, perquè si no haureu de morir amb violència i haureu de cedir davant les escomeses que es facin per a imposar la propietat col·lectiva». Les veig repetides a tots els països, i aleshores, l'any 20, l'any 22, l'any 23, aquells primers anys després de la guerra, ja acabada la guerra, es van establir en diferents països les lleis del control obrer, les lleis de reforma agrària, a Alemanya les lleis de socialització de mines i d'altre classe, i totes, absolutament totes aquestes lleis, han anat estant, progressivament i voluntàriament, abandonades. Aquella moda ja ha passat i allò que pretenien presentar-nos com a últim figuri, era ja passat de moda. Evidentment, perquè responen a principis permanents, com seran sempre més moda els edificis que responen a les línies d'una arquitectura clàssica que no pas aquelles elucubracions i aquelles divagacions que es presenten com a l'última paraula de la modernitat i que al cap de molt poc temps resulten ridícules per passades de moda. (*Molt bé, en la Minoria de la Lliga Catalana.*) Jo crec que el que vosaltres presenteu i vosaltres accepteu com a modernitat és avui un figuri abandonat a tots els països d'Europa, i si no, anem passant revista: França, Anglaterra, tots els països, Bèlgica, no vull parlar d'altres països, en els quals els excessos comesos en els primers anys de la guerra varen provocar una reacció com la d'Itàlia, amb Mussolini.

El Sr. COMORERA: No us mancava més que justificar Mussolini. (*Grans rumors. La presidència imposa ordre.*)

Un Sr. DIPUTAT de la Lliga Catalana: Això és sortir fora de test, senyor Comorera.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No tergiversem les coses, perquè no m'haveu de fer dir res distint del que jo dic, (*Molt bé, en la Lliga Catalana.*) i el que jo dic és que aquells excessos varen provocar unes reaccions violentes i deplorables.

El Sr. COMORERA: Ja en parlarem d'això...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: I en altres països, perquè no hi ha hagut això, la reacció ha pres formes més civils i democràtiques, com per exemple Anglaterra. Heu vist vosaltres un major fracàs del règim socialista que el que hi ha hagut a An-

glaterra, on inclús el Cap del Partit Socialista anglès va anar a formar part del Govern nacional com a cap per a corregir els excessos i els estralls que havia ocasionat el règim socialista? (*Diversos senyors Diputats fan interrupcions que no es perceben.*)

El Sr. PRESIDENT: Jo els prego que no interrompin l'orador.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Doncs el mateix podríem dir d'altres països, sense que me'n pogués citar un sol en contra.

El Sr. COMORERA: Tots.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perquè àdhuc en aquells mateixos en els quals temporalment hi ha hagut Governos socialistes, han posat en llur actuació tals atenuacions, que a vosaltres que no teniu ni el fre del Govern ni el fre de l'experiència, us hauria semblat que era l'última paraula del reaccionarisme i de la timidesa. De manera, que nosaltres sostenim que avui, com sempre, sense que volgum variar l'evolució natural de la propietat, sense que desconeguem la submissió de la propietat com de tot dret a l'interès col·lectiu, però sempre dintre del respecte al dret individual — aquesta és la nostra afirmació fonamental —, nosaltres creiem que això constitueix avui per avui, probablement per molt temps i per molts segles, la base de les nostres societats. Ara bé, en front d'això, vosaltres presenteu un article en el qual dieu «La Generalitat admet el dret de propietat subjecte a l'interès social i quan sigui així l'aferma i el salvaguarda». Crec que són aquestes aproximadament les paraules. Bé, el concepte està bé. El que l'interès general ha d'ésser un comú denominador, al qual tots els drets hagin d'estar subordinats, és clar que sí; però si el concepte representés una perogrullada, no valdria la pena de posar-lo a la Constitució, però significa una altra cosa, i altra cosa ve determinada després en els paràgrafs següents de l'article. Significa que el Govern, que els organismes de govern, són els intèrprets i són els definidors del que és l'interès general, perquè naturalment l'interès general com la veritat varia també segons és el qui les afirma o qui les interpreta, i naturalment, si creieu que en l'interès general hi està l'apoderar-se violentament d'una propietat, privar a una classe o un individu o a qui sigui dels seus drets per anar a seguir una orientació que incís en bona fe podeu creure encertada, en aquest cas la Constitució s'aparta radicalment de la seva finalitat, que a judici meu no és pas per a afirmar els drets del poder públic que l'origen i la naturalesa i l'essència de les Constitucions, és per a afirmar els drets individuals en front dels possibles abusos del Poder. I vosaltres, aquí, el que feu és anar a afirmar un principi de vaguetat que colloqui al marge del Poder públic el dret individual de la propietat; per això no podem acceptar-ho i sobretot podem acceptar-ho encara menys a Catalunya perquè és notori que a Catalunya tot això es fa a gratificant de què no pot fer-se.

Jo he escoltat les discussions que han sostingut entre la Minoria d'Unió Socialista i la Comissió, respecte els límits que establien la Constitució i l'Estatut de Catalunya a les facultats de la Generalitat i del nostre Parlament per a legislar en matèria de propie-

tat. A mi la cosa em sembla d'una claredat meridiana. Hi ha un article, el 44 de la Constitució, en el qual es defineixen clarament, taxativament, els drets de l'Estat central respecte de la propietat, i hi ha l'article 15 de la Constitució, en el qual es reserva també a l'Estat central la facultat de legislar en tot el que faci referència al dret d'expropiació i socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques. Respecte d'això, crec que hi ha hagut alguna confusió, perquè deia la Minoria d'Unió Socialista: «En definitiva, nosaltres hem de tenir el dret d'expropiació. És una conseqüència de la facultat de legislar en matèria de Dret civil, i no se'ns pot negar al Parlament i al nostre organisme de govern la facultat d'expropiar.» Crec que cal distingir, que una cosa és l'expropiació per una finalitat d'utilitat pública, com es deia abans, o d'utilitat social, que no solament la té la Generalitat, sinó que la tenen també els Municipis, és a dir, cada organisme dintre l'esfera de la seva competència i en compliment de les lleis, i altra cosa és la facultat de legislar en matèria d'expropiació, que és una cosa taxativament reservada al Poder de l'Estat. I encara diré més, que allò que caracteritza i distingeix la Constitució de la República espanyola és l'establiment mitjançant el vot de les Corts, pres per dues terceres parts de Diputats.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Per una majoria absoluta.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Mitjançant el vot de les Corts pres per la majoria absoluta dels que les formen, d'expropiar sense indemnització. Aquesta és una especialitat d'aquesta Constitució i, naturalment, com que és una especialitat, la mateixa Constitució i el mateix article estableixen quin és el requisit indispensable per a poder exercir aquesta facultat, i el requisit indispensable és que hi hagi el vot favorable de la majoria absoluta, no del Parlament de Catalunya, sinó de les Corts d'Espanya. Per consegüent, si aquí hi hagués una llei que digués el Parlament de Catalunya tindrà la facultat de fer una expropiació sense indemnització, o pel vot de la majoria absoluta, o de dos terços o de tres quartes parts o el que volgueu, contraria l'article 44 de la Constitució, perquè aquesta expropiació sense indemnització és una facultat taxativament reservada a les Corts de Madrid. Per consegüent, la cosa em sembla d'una claredat absoluta.

El Sr. FARRERES I DURAN: L'article 5.^è de l'Estatut, senyor Ventosa.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Sí, sí; però és més clar aquest.

Ara, el que trobo absolutament mancat de lògica és que després d'haver sostingut el criteri que tot el relatiu a l'expropiació, així com el relatiu a la socialització de les empreses econòmiques en quant a la facultat legislativa, no a la d'execució, està expressament reservat als organismes del Poder central, vosaltres, seguint el vostre desig de complaença envers la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, hagueu accedit a introduir un darrer paràgraf, que diu: «El Parlament podrà intervenir, mitjançant llei, en l'explotació i coordinació d'indústries i empreses privades, sempre que ho exigeixi la racionalització de la producció i els interessos col·lectius de l'economia catalana.» Perquè jo us dic: ¿què és la socialització, si no és això? És que vosaltres voleu intervenir en l'explotació d'una indústria o d'una empresa sense so-

cialitzar-la, és a dir, voleu vosaltres que el patró d'una indústria o una empresa segueixi explotant intervenint-hi vosaltres? (*Mostres d'afirmació en els bancs de la Majoria.*) Segurament el senyor Coromines no deurà prendre accions d'aquestes empreses.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Totes estan intervingudes per l'Estat.

El Sr. RUIZ I PONSETI: I els ferrocarrils?

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Si estan totes intervingudes per l'Estat, per què hi poseu aquest paràgraf?

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Perquè la intervenció la volem fer nosaltres.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No, no és aquest el concepte, els ferrocarrils estan intervinguts per l'Estat segons la llei de la seva concessió com totes les altres empreses, però aquí, intervenció, és en el sentit de la racionalització, és a dir, quan vosaltres considereu que aquesta empresa ha de transformar-se, modificar-se i adaptar-se a noves condicions, al que anomenau racionalització, que potser voldria dir arruïnar-se. De manera que en definitiva és una cosa absolutament il·lògica. Si vosaltres creieu que no podeu socialitzar o no podeu intervenir en finalitat de racionalització i, per consegüent, aneu amb aquesta tendència socialitzant híbrida, d'equilibri, que voleu sostenir entre la propietat col·lectiva i la propietat individual, és una solució totalment i absolutament inacceptable. I jo us pregunto, per altra banda, si vosaltres reconeixeu que, segons la Constitució de la República i segons l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, tota facultat de legislar en aquesta matèria, és a dir, en matèria de socialització i expropiació, està reservada als Poders de la República, ¿com us atreviu a arrogar-vos la facultat de definir el principi? Perquè això és absolutament incompatible; si no teniu facultats, no podeu definir principis. Si només teniu que executar, no heu de fer més que complir les lleis de la República; per consegüent, sobren totes aquestes definicions que es fan en l'Estatut interior de Catalunya. I per això, com que aneu a aquest equilibri, heu d'anar forçosament a fórmules que per la seva vaguetat obren la porta a totes les confusions i a tots els estralls d'una demagògia. És permès fer aquestes afirmacions vagues, confusionàries, en les quals, com en les prediccions, s'hi pot veure tot i s'hi pot interpretar tot, i després a manera que passa el temps hi ha sempre explicacions per a dir: no, no, el que hi havia era una altra cosa diferent. No, jo crec que s'ha d'evitar forçosament aquest confusionisme i que tenim interès primordial i principal en evitar-lo a Catalunya en el moment d'iniciar la instauració de la nostra autonomia. Jo crec, ho deia abans, que el socialisme és destructor de tota economia i que les experiències que s'han fet en els temps passats han produït conseqüències absolutament desastroses.

El Sr. RUIZ I PONSETI: El capitalisme està en ple èxit!

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Jo crec que encara és pitjor la tendència intermitja, perquè és impossible arribar a sostenir-la. Vosaltres, per exemple, teniu — jo us dic — una ideologia que jo crec destructora de l'economia, però sosteniu la vostra

ideologia; vosaltres negueu la propietat i negueu la llibertat...

El Sr. COMORERA: La llibertat, no.

El Sr. FRONJOSÀ: Mantenim un concepte diferent del vostre.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Naturalment, no es pot concebir la no existència de la propietat sense una negació de llibertat, perquè aquell estímul que en l'home dóna la propietat privada ha d'ésser substituït per la coacció del Poder públic. Per això la conseqüència natural de l'establiment del règim comunista — respecte del qual el senyor Fronjosà deia l'altre dia, i tenia raó, que no hi havia absolutament cap discrepància amb la seva ideologia — porta com a conseqüència natural, l'establiment del règim que hi havia a Rússia, és a dir, que hi ha una necessitat absoluta d'imposar una coacció brutal del Poder públic, des del moment que va a suprimir la propietat privada, que és un sustentacle essencial de la llibertat.

Deia jo, que era més necessari que nosaltres en prescindíssim a Catalunya en el moment d'instaurar la nostra autonomia, perquè és evident — ho hem repetit ja diferents vegades — que a Catalunya formem part per raó de la nostra situació geogràfica, però més que per la situació geogràfica per raó de la nostra constitució política, d'una unitat econòmica més extensa i, per consegüent, nosaltres no podem lliurar-nos alegrement a experiències que ens estableixin una situació diferent respecte dels altres pobles d'Espanya. Jo us pregunto, després de llegir aquest darrer paràgraf: Si el Parlament pot intervenir en l'explotació d'empreses, en la coordinació d'empreses, ¿creieu vosaltres que això és un estímul perquè vinguin a establir-se empreses o indústries a casa nostra? ¿No veieu vosaltres que aquesta fórmula vaga representa en els uns l'esperança de coses que no es realitzaran i en els altres, el temor que a les arbitriarietats que puguin venir del Govern central s'hi sumin unes arbitriarietats o capricis o orientacions, seguides pel Govern de la Generalitat de Catalunya? En tot cas és evident que això no afavorirà la prosperitat econòmica de la nostra terra, ni el retorn d'una confiança que és base indispensable de l'economia i del crèdit. És indispensable que aquí ens fiquem ben bé al cap que no és possible en el nostre règim autònom que els catalans, que la nostra producció, estigui en una situació d'inferioritat respecte dels altres pobles d'Espanya, perquè si està en una situació d'inferioritat provocarà, fatalment i necessàriament, la ruïna de Catalunya. Per consegüent, jo demanaria al Govern de Catalunya i al Parlament, que reflexionessin ben bé sobre això, que pensessin quina és la nostra situació real, que examinessin quines són les nostres facultats, quins límits dintre dels quals ens hem de moure, i que no per fer concessions a vagues ideologies ens vinguessin aquí a establir, a instaurar, principis que, introduint temors en el nostre poble, vinguessin a ésser destructors de la nostra economia.

Jo voldria — naturalment, jo no puc dir coses que puguin semblar exortacions i menys encara, perquè foren una impertinència, consells al Partit d'Esquerra Republicana que ocupa la Majoria — que em permetessiu que amb tota consideració exposi el meu criteri, situant-me en un pla encara més ele-

vat que el partit exposant, que és el que jo estimo indispensable com a orientació política.

Jo crec que a l'Esquerra Republicana de Catalunya, a la qual jo atribuïa — més ben dit, repetint paraules de la Unió Socialista de Catalunya — aquell pecat original d'haver fet unes propagandes excessives que avui es troba que no pot complir, l'únic mitjà, l'única redempció d'aquest pecat consisteix en adquirir un fort sentit de Govern i de responsabilitat. Si no l'adquiríssi, jo crec que fatalment vosaltres hauríeu de morir — morir políticament, no parlo d'altra manera —, morir políticament, però ocasionaríeu un gravíssim dany a tota l'economia de Catalunya. Naturalment, jo no tinc res a dir que vosaltres mantingueu o no mantingueu aquesta actitud amb la Unió Socialista de Catalunya, aquestes complaences, amb una ideologia que pugna amb moltes de les vostres afirmacions, però jo el que us dic és que en lloc del món els partits radicals, però no collectivistes, han pogut coincidir amb una actuació de caràcter socialista.

El Sr. FRONJOSÀ: Un altra afirmació gratuita. Això és no estar documentat.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Us citaria el cas recent conegut de l'Herriot i Deladier, a França, que no han pogut coincidir amb els socialistes per una acció de govern.

El Sr. SERRA I MÓRET: Que els socialistes no han volgut coincidir.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perquè han volgut imposar uns principis que l'Herriot i Deladier, amb més sentit de responsabilitat que el Govern actual de l'Esquerra Republicana, ha cregut que devien rebutjar.

El Sr. ESPANYA: Però en els pressupostos, ara els hi han donat els vots.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Deixem, senyor Espanya, la política francesa i limitem-nos a aquesta senzilla indicació. Jo us dic que el mateix Govern d'Espanya, avui el senyor Azàña, segurament es troba també, i els socialistes per l'altre costat, amb la impossibilitat de fer una coexistència d'orientacions i de programes.

El Sr. FARRERES I DURAN: Ni en Leroux ha pogut demostrar-ho.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: La Unió Socialista us deia: Si no aprobeu aquest article, nosaltres anirem al revisionisme de l'Estatut i de la Constitució de Catalunya. Jo us dic, encara que ho aprovéssiu. Evidentment que vosaltres (*dirigint-se a la Minoria socialista*) no renunciareu, i amb això us faig justícia, a la totalitat dels vostres ideals, i per consegüent, qualsevolles que siguin les concessions que en aquest punt es facin, vosaltres anireu sostenint les vostres orientacions fins arribar a implantar el collectivisme integral. Naturalment; però aleshores, si l'Esquerra Republicana de Catalunya no té el mateix programa i la mateixa finalitat que vosaltres, jo crec que serà inútil que es facin unes concessions que a mi m'agradarien molt poc des del punt de vista de partit, però que em preocupen molt des del punt de vista de l'interès de l'economia catalana.

I ara, després d'això, jo no he de dir res més. Jo he exposat el que creia el nostre pensament, el nostre criteri respecte d'aquests articles. Nos-

altres varem sostenir en un vot particular que afectava a la totalitat d'aquest títol, la conveniència de què fossin suprimitos aquests articles que afectaven a uns principis socials, en els quals ens atribuïem unes facultats que ni per la Constitució de la República, ni per l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, competia al Parlament de Catalunya. Inclosos aquests articles i rebutjat el nostre vot particular, nosaltres, en els diferents articles, hem exposat el nostre criteri. Jo creia, jo crec que era necessari que, davant de les afirmacions que s'han fet avui per la Unió Socialista de Catalunya, davant de les vacil·lacions de criteri que s'havien manifestat en el partit que governa, nosaltres haviem d'afirmar d'una manera categòrica i expressa el que nosaltres estimem la base indispensable de la nostra economia. Nosaltres estimem això d'una manera general, per convenciment de principi; ho estimem, a més, com a catalanistes, perquè creiem que és l'única manera de defensar el patrimoni de Catalunya, que no és el moment més adequat quan es forma part d'una unitat econòmica més extensa, quan es tenen unes facultats limitades, quan s'està en l'experiència de la implantació d'un nou règim, voler tenir audàcies i voler fer volades que altres pobles, amb plenitud de facultats i de mitjans, amb una evolució social més avançada que la nostra, han rebutjat, alguns d'ells, després d'aver-les assajat.

Si vosaltres, malgrat tot el que nosaltres hem afirmat, si malgrat aquest criteri, tota la nostra exposició resulta inútil i vosaltres manteniu aquest article, nosaltres us tenim de dir que nosaltres votarem en contra i que quant els principis establerts en aquest article vulguin traduir-se en lleis, nosaltres complirem amb el nostre deure amb Catalunya, oposant-nos-hi fins allà on arribin les nostres forces.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Senyors Diputats. Les reiterades al·lusions que s'han fet, tant pels membres de la Minoria socialista, com pels de la Minoria regionalista, a actituds, a pensaments i a posicions de la Majoria que interessen a l'obra del Govern, m'obliguen a no deixar passar la sessió d'avui sense fer algunes afirmacions que ni anticipen ni volen interrompre, ni volen estroncar el debat. El debat el continuaran els senyors de la Comissió amb els membres de les oposicions que creguin necessari combatre encara aquest article que està en discussió. Però entre unes discussions i altres, és interessant que el Govern faci alguna manifestació respecte de les coses que s'han discutit avui.

Atribuïnt-nos una certa posició política, ens ha volgut presentar el senyor Ventosa i Calvell en les nostres relacions amb la Minoria socialista, com en una situació de timidesa o de temor inexplicables.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: L'he explicada.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Moguts pel desig d'arribar a una coincidència de

definicions que ell no s'atreveia a dir, que trobava absolutament inexplicable i injustificada.

Jo he de fer observar al senyor Ventosa i Calvell que, ben al contrari, la posició de la Majoria i del Govern en aquest punt és una cosa que no pot tenir una explicació més clara. Moltes vegades se'ns ha dit que haviem de fer una Constitució per a tots, que pogués ésser acceptada, sinó amb una absoluta submissió almenys en els seus principis generals, per totes les forces polítiques de Catalunya; i, amb l'interès d'arribar fins allà on es pugui en aquesta coincidència i en aquesta definició i en aquesta submissió col·lectiva, és que nosaltres ens esforcem tant en posar-nos bé amb la Minoria socialista, quan creiem que les seves indicacions caben dintre de la Constitució, com amb la Minoria regionalista quan ens proposa coses que també caben en aquesta Constitució. Hem retirat dos articles, i hem proposat una nova redacció. Els uns són el 8.º i 9.º en els quals hem procurat acostar-nos a aquesta Minoria socialista que tenia unes pretensions que no hem cregut desafortunades, i hem tractat d'interpretar-les en llur sentit. I per altra part hem retirat l'article 12, perquè també hi havia per part d'aquesta Minoria regionalista algunes indicacions fetes pel senyor Carreres i Artau, i pel senyor Romeva, que també creiem dignes d'ésser introduïdes en la redacció de l'Estatut intern de Catalunya.

Per això és que no estem per jocs, ni hem de cercar contradiccions, ni anem a posar-nos en disputes ni a posar-nos a suggerir aquí una mena d'amistat i de concomitància o de contuberni amb una minoria determinada. Nosaltres en obrar d'aquesta manera obrem amb una plena consciència de què estem en el Govern, dels que tenen a la seva mà el dirigir la formació d'una Constitució; i fins allà on poguem, i fins allà on la nostra consciència i el nostre sentiment del deure ens ho permeti, cerquem concomitàncies amb tots els llocs d'aquesta Cambra, perquè fins on es pugui, aquest Estatut interior obtingui l'assentiment comú.

Un altre punt de vista que pensem que és digne d'aclaració per part del Govern, és el referent a si són o no són constitucionals algunes afirmacions que es posen en aquest projecte d'Estatut interior. Jo em penso que la qüestió no pot ésser més clara, que hi ha una cosa, una afirmació que no sé si ha fet ningú en aquesta Cambra, i és l'afirmació de l'art. 14 de la Constitució quan en el seu número primer diu que l'adquisició i la pèrdua de la nacionalitat i la regulació dels drets i deures constitucionals pertanyen únicament i exclusiva a l'Estat, no sols en la seva legislació, sinó també en la seva execució. I després, per altra part, el títol III de la Constitució, defineix els conceptes que van exposar-se i els principis que es sentaren en aquest títol amb el nom de drets i deures dels espanyols. Així és que per voluntat dels redactors de la Constitució, és un dret constitucional el dret de propietat, i aquest dret de propietat està sota la salvaguarda exclusiva del Poder de la República. Nosaltres podrem regular-la dintre de la capacitat que aquestes lleis ens donin; nosaltres podrem modificar-la quant tingui o sigui solament una expressió del dret civil de l'home; però hi ha una

cosa que és claríssima, que nosaltres no podem negar-la als espanyols, ni als catalans, perquè la prohibició d'aquest dret està estrictament reservada a les Corts de la República espanyola. És a dir, que quan hi hagi una expropiació que vulgui dir que pot representar una privació del dret de propietat a una persona, a un ciutadà espanyol, el dret d'aquest està sota la salvaguarda de les lleis de la República i nosaltres cometriem una infracció constitucional si ens poséssim a establir aquesta privació de dret.

Ara, en tot el demés, quin dubte té que nosaltres, sense arribar a aquesta expropiació, podem regular, podem reglamentar, podem intervenir, que podem definir fins la finalitat social d'aquesta propietat? Però, senyors, no arribem fins l'extrem de la privació i quan alguna cosa signifiqui una privació clara i concreta, nosaltres no ho tenim de fer, perquè si ho féssim incorreríem en el fet d'haver faltat a la Constitució de la República espanyola. Però, quin dubte té que això no vol dir que nosaltres no podem expropiar? Ja deia el senyor Ventosa i Calvell que avui exproprien els Municipis, expropriaven les Diputacions, totes les Corporacions públiques, fent ús de les formes que ha establert la llei per expropiar, però aquest és el fet, és l'utilització d'un dret que concedeix a les entitats públiques la Constitució de l'Estat i les lleis d'expropiació forçosa.

Nosaltres podem fer ús d'aquest dret, i en la utilització d'aquest, és on podem portar nosaltres tots els nostres sentiments i les nostres idees respecte a com ha d'ésser la propietat i com ha de regir-se i a què ha d'obeir la propietat privada.

Pel demés jo desitjo fer observar que moltes de les discussions que aquest tema origina, vénen de la poca precisió dels conceptes. Juguem tots amb la paraula «propietat» com juguem amb la paraula «llibertat». I si anéssim a veure què vol dir «llibertat» i què vol dir «propietat», quan haguéssim apurat els arguments en un sentit o altre, no creieu que hi hauria una diferència radical entre els homes de cap grup d'aquesta Cambra. Tots vivim el dia d'avui i tots ens movem dintre les possibilitats del dia d'avui, i per això no sé veure que hi hagi aquí ni fora d'aquí cap partit que aspiri a la llibertat pura. Perquè així com el fet d'assenyalar un fi a la llibertat no vol dir que un sigui o no antiliberal, el fet de què estableixi la llibertat no s'oposa a què s'assenyali a la societat humana aquella finalitat. Nosaltres respectem tots una finalitat i volem per a ella aquella llibertat; però quan la llibertat ens és contrària, quan s'oposa a aquella idea que tenim del destí social, a aquella finalitat que li ha donat el sentiment, aleshores ve la correcció, i ve la coacció i ve la submissió dels homes a aquell sentiment general quant a la definició del seu destí. I en això, senyors Diputats, no hi ha vaguetat, no hi ha un joc de paraules; que tots tenim aquest concepte de la llibertat i tots el practiquem. Així la Església catòlica pot definir que el liberalisme és pecat, quan el liberalisme té una intenció i constitueix un corrent que representa la realització d'uns propòsits que l'Església no admet; i, en canvi, un partit que no està renyit amb la religió catòlica, com és el de Lliga Catalana, accepta i diu que és un partit liberal, sens dubte sense tenir el propòsit d'oposar-se al «Sillabus» de Pius IX. No; ni aquests senyors del socialisme

tampoc crec que siguin enemics de la llibertat perquè donguin una definició del concepte i dels fins de la propietat humana; i per anar a la millor realització sotmeten una pila de drets i de coses i de relacions humanes que fins avui havien estat respectades. Per aquest camí poden arribar a la constitució d'un partit de classe que per si sol representa no sé si diríem limitació o privació d'aquests drets de llibertat als que no formin part de la classe social que hagi de realitzar les seves finalitats.

De manera que no ens enganyem. Estem segurs, completament segurs que si els senyors socialistes estiguessin en aquests bancs i tinguessin de redactar i fer una Constitució, la seva tasca no es diferenciaria en cap punt d'importància de la que nosaltres sotmetem a aquest Parlament; i és molt probable que si es trobessin en el Govern, la seva conducta es diferenciaria molt poc de la nostra i realitzarien una obra, quant a aquesta finalitat social, que no es diferenciaria molt de l'obra de govern d'Esquerra Catalana.

Jo voldria fer observar, i no se'm digui que sóc una mena de doctor Panglos, que tot ho lliga i tot ho agermana, no; jo voldria fer observar que la major part de les vegades discutim paraules, no realitats, i que la redacció que nosaltres hem proposat per a la nostra Constitució és ni més ni menys que aproximadament una definició del dret comú d'Europa. Nosaltres no som cap excepció ni representem cap originalitat; que totes aquestes coses que posem aquí estan avui a la consciència de tots els homes polítics d'Europa. Per això quan voleu concretar quelcom la vostra posició, heu de començar dient, com deia el senyor Ventosa, que està bé, perquè també vosaltres voleu condicionar la propietat a aquesta finalitat social que nosaltres posem aquí. Però ell afegeix: aneu amb compte, que això o no vol dir res, o això pot fer néixer una esperança que tal vegada en veure's fallida, en ésser seguida de la desillusió, pugui representar els seus perills.

S'ha parlat de perills i he d'observar al senyor Ventosa que si aquests perills ens han de venir de fora per manca d'aportació de capitals, no hi ha cap raó de retreure aquests perills com una oposició a la nostra intervenció, perquè aquesta intervenció i racionalització d'indústries es practica en gran nombre de països, en tots els països per millor dir, a França com a Anglaterra i a Alemanya i fins a Espanya també s'està practicant. Com? En les variades formes que té l'Estat per intervenir. L'Estat reglamenta les indústries; l'Estat pels seus aranzels, que nosaltres no podem fer, orienta les indústries; i determina quines són les indústries que han d'aclimatar-se al territori nacional i quines són les preferides i es protegeix amb un aranzel a diferència d'aquelles que no creu tan convenientes i que deixa sense protecció. I així veiem una altra sèrie de formes d'intervenció i entre elles l'acció terrible, la vertaderament terrible, que es pot exercir damunt d'una indústria que és la de l'impost. Així es produeixen reglamentacions i s'estableixen mesures encaminades a aquest fi, d'on resulta que en realitat sigui l'Estat, per la funció pública el que es mou en el sentit de racionalitzar i orientar les indústries.

Aquest mot no és nostre, nosaltres no l'hem inventat; és una cosa que hem recollit; és quel-

com així com els mots que ens porten les ondes herzianes que qualsevol pesca amb una vareta i un filferro al terrat. Són mots que els usa tot el món, i també nosaltres els emprem aquí. Se'ns podrà dir: si no definim en aquesta Constitució més que el dret comú d'Europa, ¿quina necessitat hi ha de consignar-lo aquí? Doncs, ho posem per a dir que ara ens hem constituït en un petit Estat i que també nosaltres volem viure dintre de la comunió europea perquè aquest és el sentit que nosaltres tenim de les lleis i volem seguir aquest moviment general.

¿I ara s'ha de repetir si es va al collectivisme o a la individualització de la propietat? ¿Hem de discutir si són certes les teories exposades pel senyor Ventosa o les exposades pel senyor Serra i Moret? Em sembla que aquesta és una de les matèries que interessin menys per la redacció textual concreta de la Constitució. Segons com es prenguin les coses aquestes, és tan divers el concepte de la propietat, que dintre d'aquest concepte caben tantes varietats de propietat que segons per quin costat es mira veure'm que tots tenen raó. Perquè hi ha una idea que és ben clara i és que totes aquestes definicions obeeixen a un relativisme dels principis socials d'on ve que no es pugui fer afirmacions de caràcter absolut en aquest punt. No es pot dir per ningú, i no hi ha cap partit ni cap comunió político-social que avui digui en absolut, que accepta o no accepta la propietat privada. Perquè, per això, senyors socialistes es requeriria que davant d'aquesta manifestació material estiguéssiu en possessió d'un idealisme absolut i que per a la realització d'aquest idealisme absolut sotmetéssiu totes aquestes forces i totes aquestes lleis relacionades amb la composició de la matèria. Això ho pot dir una comunitat religiosa com la dels benedictins perquè es proposa fins eternals de caràcter absolut, però vosaltres no, vosaltres sou homes de la terra i no podeu posar en els vostres estatuts, com sant Benet en la seva regla que fins l'agulla i el fil per cosir-se l'hàbit no eren del frare, sinó de la comunitat.

No hi ha dubte que tots ens movem dintre del relativisme social. No hi ha afirmacions absolutes a fer. No hi ha ningú que sigui partidari ni que sigui contrari de la propietat, parlant amb aquets termes absoluts.

Hi ha propietat de la terra que res té que veure amb les altres propietats, ni individuals ni collectives. La propietat de la terra està condicionada per la seva limitació ara i en tots els temps. En els temps romans i en l'edat mitjana i en els temps moderns totes les revolucions, tots els moviments de profunda transformació social han tingut alguna expressió que provenia d'aquest caràcter de limitació que té la terra i que implica condicions per la propietat de la mateixa, i la fa diferent de totes les altres propietats. Essent limitada i innecessària pel compliment dels fins so-

cials, pel fet de la limitació se l'hi imposen condicions i reserves i se li creen organitzacions que no tenen res a veure amb les altres propietats.

Senyors Diputats, jo no dic això per a fer una vana ostentació, que seria ridícula en mi, essent qui sou vosaltres, d'unes idees sobre la propietat que jo pugui tenir. Vull dir això com un exemple per a demostrar que abusem de les paraules i de què juguem amb les paraules, que tenen un abast tan variat que, segons el pla en què cadascú se situï, tots tenen raó, i llavors no hi ha possibilitat de discutir, per la dificultat de trobar-se en un punt de divergència.

El Sr. COMORERA: Tots ens entenem molt bé.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Per això he volgut fer aquestes declaracions i també per a dir finalment, sobretot, que la posició d'aquest partit d'Esquerra no és una posició que vulgui aspirar a interposar-se entre uns i altres. Nosaltres, senyor Ventosa i Calvell, no som un centre entre una dreta i una esquerra, nosaltres som l'esquerra i en allò que pugui ésser l'expressió política som l'extrema esquerra de Catalunya, i no admetem que els senyors socialistes estiguin a la nostra esquerra quant a solucions que puguin tenir una tendència i una realització política.

El Sr. COMORERA: Políticament, igual.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Nosaltres, a la nostra esquerra no hi trobem ningú, a la nostra esquerra no hi acceptem cap partit. Pot haver-hi una posició quant a organització social, però això res té a veure amb la política, això tindrà que veure amb l'organització de les classes socials o amb la distribució de la propietat, però quant a expressió política no tractem de relligar una extrema dreta i una extrema esquerra. Nosaltres som extrema esquerra i no pactem ni transigim, ni volem congraciar-nos amb la voluntat de ningú.

Aquesta posició és ben clara. Si la trobeu confosa jo us donaré, respecte d'ella, totes les explicacions que estiguin a l'abast de la meua humil intel·ligència.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ara resulta que tots estem d'acord.

El Sr. PRESIDENT: Donat l'avançat de l'hora, la Cambra decidirà si acorda suspendre o continuar aquest debat. S'acorda suspendre el debat i aixecar la sessió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre un suposat retard de la Generalitat en estructurar els serveis d'Administració local.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el projecte d'Estatut Interior.
(S'aixeca la sessió a dos quarts menys cinc minuts de nou de la vetlla.)